

HRVATSKI VOJNIK

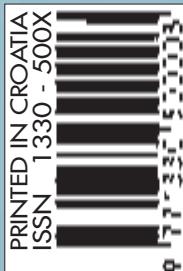

Broj 194. Godina V. 27. lipnja 2008.

www.hrvatski-vojnik.hr

BESPLATNI PRIMJERAK

€ 2,10 • CAD 3,00 • AUD 3,30 • USA 2,00 • CHF 3,50 • SLO € 1,80 • SIT 430,00 • SEK 17,00 • DKK 15,50 • GBP 1,30

U ovom broju dar -
CD klape HRM-a
“Sveti Juraj”

Središnja proslava Dana državnosti RH na Trgu bana Josipa Jelačića

Novi nosač zvuka klape HRM-a "Sveti Juraj"

Nakon samo nekoliko mjeseci od objavljivanja svoga šestog po redu nosača zvuka *Tebe tražim, Bože moj*, koji je u cijelosti duhovnog sadržaja, vrijedni vokalisti klape Hrvatske ratne mornarice "Sveti Juraj" i maestro prof. Mario Božić priredili su novo diskografsko ostvarenje, po sadržaju potpuno različito od prethodnog. Zvuči nevjerojatno, ali je istinito! Ono je istodobno i potvrda koliko opsežan i raznolik program njeguje klapa "Sveti Juraj". Dapače, bilo da je riječ o duhovnom, domoljubnom ili pak tradicionalnom i novijem - skladanom i obrađenom klapskom dijelu programa, u njihovoј izvedbi doista sve navedeno zvuči proživiljeno i interpretacijski bespriječorno. Pokušale su to i neke druge klape. No, za razliku od njih, koje su njegovale isključivo dalmatinsku klapsku pjesmu, a od duhovnih i domoljubnih skladbi na programu imale tek pokoju, klapa HRM-a "Sveti Juraj" sa svakim od tri dijela svoga programa u bilo kojem trenutku može održati cjelovečernji koncert i snimiti nosač zvuka.

Novo diskografsko ostvarenje klape "Sveti Juraj" nazvano *Cvijet čežnje* zapravo je izbor najpopularnijih 15 skladbi koje je klapa izvodila u proteklih osam godina, dakle od svoga osnutka. Organizacijski voditelj klape, tenor Marko Bralić, pomno vodi računa o svakom detalju, pa tako i sam naslov *Cvijet čežnje* ima svoju simboliku. Riječ je o najljepšem cvjetu - slobodnoj i neovisnoj domovini - koju je hrvatski narod stoljećima čeznutljivo sanjao, bilo u daljoj (*U boj*) ili novijoj povijesti (*Moja domovina, Vivat Croatia, Kome bi šumilo, more moje sinje, Mi smo prvaci, Na omiškoj stini, Croatio, iz duše te ljubim*). Drugi dio nosača zvuka ispunjen je skladbama koje vjerno oslikavaju Dalmaciju, njezino mediteransko ozračje i šarm Dalmatinaca koji, kao mornari, nose u sebi i članovi klape "Sveti Juraj". Poput točke na "i" na kraju ovoga diskografskog ostvarenja stoji vrhunski izvedeno antologiski djelo maestra Ljube Stipića Delmate, *Dalmatino, povišu pritrujena*.

Zbog iznimnih glasovnih mogućnosti kojima raspolažu ovi vokalisti na čelu s prvim tenorom, kristalno čistog glasa i iznimno velikog opsega i sonornosti, Hrvoslavom Kužićem, vrsnim solistom u većini skadbi II. tenorom Markom Bralićem te još jednim vrsnim solistom II. tenorom Ivcicom Kuzmanićem (*Vilo moja, Bodulска balada*), a pod stručnim vodstvom umjetničkog voditelja maestra prof. Marija Božića, svaka skladba u izvođenju klape "Sveti Juraj" istinski je glazbeni doživljaj. Klapa zvuči odlično u izvedbama a capella, kao i u skladbama u kojima surađuje s najboljim hrvatskim profesionalnim orkestrima - Simfonijskim puhačkim orkestrom Hrvatske vojske iz Zagreba (u odličnim i zahtjevnim aranžmanima prof. Tomislava Uhlika) i Tamburaškim orkestrom Hrvatske radiotelevizije pod ravnateljem uvaženog maestra Siniše Leopolda. Vrijedno je istaknuti i suradnju s iznimno nadarenim mladim pijanistom Tonćijem

Tranfićem (*Kao da te ne volim*), studentom IV. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, inače sinom Ignacija Tranfića, II. basa u klapi HRM-a "Sveti Juraj".

Nedvojbeno je da će se rado slušati i putem medija plasirati brojne skladbe s ovoga nosača zvuka, a vjerojatno će pravu senzaciju izazvati hrvatski evergreen Ljube Kuntarića *U nediju, Ane (Kad si kupim mali motorin)*, u inventivnoj obradi samog autora Kuntarića i voditelja klape maestra Božića. Kad se sve navedene vrijednosti sjedine na jednom nosaču zvuka kao što je *Cvijet čežnje* klape HRM-a "Sveti Juraj" i uz vrhunsku produkciju odličnog majstora tona dipl. ing. Ante Dorića, uspjeh ne može izostati. Vrijedni HRM-ovci ostvarili su vrhunski nosač zvuka, koji zasluguje sve pohvale i uglednu diskografsku nagradu "Porin"!

Mo. prof. Vladan VULETIN,
iz recenzije nosača zvuka

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@morf.hr)Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vpintar@morf.hr)Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@morph.hr)Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@morph.hr)Urednici i novinari: Marija Alvir,
(marija.alvir@morph.hr), Leida Parlov,
Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotograf: Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morph.hr)

Privjevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Preplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci
30101-620-2500-3281060.Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.,
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:
Služba za odnose s javnošću i informiranje), žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj
165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice
pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.**Tisk:**Tiskara Zelina d.d.,
K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina**Naslov uredništva:**

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska
<http://www.hrvatski-vojnik.hr>E-mail: hrvovnik@morf.hr

Naklada: 5800 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2008.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH**IZ SADRŽAJA****Dan državnosti RH**

Najveći udio u ostvarenju hrvatske državnosti imali su hrvatski branitelji, vojnici i policajci. I zato je potpuno logično da u svečanim proslavama Dana državnosti glavna uloga pripada upravo vojnicima i policajcima. Niti 25. lipnja 2008. nije bio iznimka...

Strana 4

Povodom svečane promocije polaznika vojnih škola OSRH-a

Na ovogodišnjoj svečanoj promociji polaznika hrvatskih vojnih škola, održanoj 24. i 25. lipnja u Vukovaru, promovirano je 295 časnika, dočasnika i vojnika školovanih na Hrvatskom vojnom učilištu "Petar Zrinski", kao i desetoričica stranih polaznika

Strana 8

Tri nova Air Tractora 802 A Fire Boss u sastavu 855. protupožarne eskadrije

I dosad dok su imali samo jedan Air Tractor, dobro su se nosili s vatrom, a sada kad ih ima četiri učinkovitost će se bez sumnje znatno povećati, te vjeruju da problema neće biti, jer četiri Air Traktora možete poslati na dva ili više požarišta i piloti će odradivati posao...

Strana 12

Simulacijski model JCATS

JCATS podupire taktički i strateški operacijski trening, analizu, eksperimentiranje, planiranje zadaća i pokušna djelovanja. Omogućuje dinamičko udruživanje i razdvajanje (agregiranje i dezagregiranje) postrojbi tijekom igre, dopuštajući našu kontrolu veličine broja jedinka s manje igrača

Strana 21

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

Sedamnaest godina hrvatske državnosti

Središnja proslava na Trgu bana Josipa Jelačića

Najveći udio u ostvarenju hrvatske državnosti imali su hrvatski branitelji, vojnici i policajci. I zato je potpuno logično da u svečanim proslavama Dana državnosti glavna uloga pripada upravo vojnicima i policajcima. Niti 25. lipnja 2008. nije bio iznimka, i središnji dio obilježavanja jednog od najvažnijih dana u hrvatskoj povijesti bilo je svečano postrojavanje Oružanih snaga Republike Hrvatske...

— Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Davor KIRIN —

Ovog 25. lipnja često smo se prisjećali popularnih stihova "sedamnaest ti je godina tek", koji savršeno pristaju posljednjem obilježavanju Dana državnosti moderne Republike Hrvatske. Uz jednu malu ogradu: ne bi li na kraj stiha umjesto "tek" ipak trebalo staviti "već"? Nama, koji smo punom svijeću bili suvremenici svega što se zbilo u proteklom razdoblju, sedamnaest je godina proteklo nevjerojatno brzo i kao da smo hrvatsku državnost dočekali tek nedavno. U svakom slučaju, ako se zagledamo s današnje povjesne distance, postajemo svjesni da smo zapravo dio privilegiranog naraštaja, koji je ostvario težnje generacija i generacija Hrvata. Naravno, najveći udio u tome su 90-ih imali hrvatski branitelji, vojnici i policajci. I zato je potpuno logično da u svečanim proslavama Dana državnosti glavna uloga pripada upravo vojnicima i policajcima. Niti 25. lipnja 2008. nije bio iznimka, i središnji dio obilježavanja jednog od najvažnijih dana u

hrvatskoj povijesti bilo je svečano postrojavanje Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Blagdanskim prijepodnevima Trg bana Josipa Jelačića često zna biti i gotovo prazan, naročito ako temperatura prelazi 30 stupnjeva, no 25. lipnja opet je izmamio mnoštvo Zagrepčana. Željni su vidjeti i pozdraviti svoje vojnike, bilo da je riječ o nekom iskusnom veteranu Domovinskog rata ili kadetu čija karijera još nije ni počela. Organizatori su se pobrinuli i za željne znanja i informacija. Na zapadnoj strani Trga bili su postavljeni šatori, u kojima je od djelatnika MORH-a, OSRH ili MVP-a baš svatko mogao dobivati stručne odgovore - o NATO-u, Europskoj uniji, projektu Kadet ili o mirotvornim zadaćama koje naši vojnici pod hrvatskim grbom obavljaju diljem svijeta.

Ešeloni OSRH-a i policije s postrojavanjem su, pred tribinom na kojoj su bili najviši državni dužnosnici, uključujući predsjednika Republike Stjepana Mesića, prvog čo-

vjeka Hrvatskog sabora Luku Bebića i predsjednika Vlade Ivu Sanadera, počeli poslije 11 sati. Zapovjednik HRM-a kontraadmiral Ante Urlić zapovijedao je s osam skupina vojnika, koji su na "Jelačić plac" stizali u savršenom redu iz pravca Ilice, Praške i Jurišićeve. Sigurno je da im nije bilo lako na jakom suncu u svečanim odorama, no Zagrepčanima (i preko izravnog TV prijenosa svim hrvatskim građanima) priuštili su impresivan prizor, popraćen zvukovima legendarne kočnice "Mi smo garda hrvatska" u izvedbi Orkestra HV-a. Postrojavanje je bilo zamišljeno tako da se njime ukratko predstave sve najvažnije cjeline OSRH-a.

Moderator je izlazak svakog ešelona popratio informacijama o postrojbi koju je predstavljao, njezinoj prošlosti, te sadašnjosti i aktualnom ustroju i zadaćama.

Ukratko, prvo je pred tribinu stupio ešelon ratnih zastava, sa 72 zastave ratnih postrojbi MORH-a i MUP-a koje su djelovale tijekom Domovinskog rata. Potom je došao red na Hrvatsku kopnenu vojsku, Hrvatsku ratnu mornaricu, Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračnu obranu, Zapovjedništvo za potporu, Hrvatsko vojno učilište, te Bojnu za specijalna djelovanja. Zagrepčani, većinom koncentrirani u dijelovima Trga gdje je bilo hladovine, s odobravanjem i pljeskom su popratili ulazak svake skupine u samo središte Zagreba. Odmah po ulasku predsjednika BSD-a, kontraadmiral Urlić je podnio prijavak vrhovnom zapovjedniku OSRH-a, predsjedniku RH Stjepanu Mesiću. Nakon što je obavio pregled postrojbi,

Obilježavanje Dana državnosti u Zagrebu otpočelo je polaganjem vijenaca na spomen-obilježe Zid boli i ispred Središnjeg križa, te na grob prvog predsjednika RH dr. Franje Tuđmana na Mirogoju. Usljedila je misa u crkvi svetog Marka, koju je predvodio kardinal Josip Bozanić. Svojevrsni uvod u središnju proslavu bila je svečana sjednica Vlade RH u Banskim dvorima, pod predsjedanjem dr. Ive Sanadera. Na sjednici su bili i predsjednik RH Stjepan Mesić te predsjednik Sabora Luka Bebić, koji su se obratili i prigodnim govorima. Sva trojica dužnosnika suglasili su se da je 25. lipnja 1991. jedan od najvažnijih datuma u hrvatskoj povijesti, i podsjetili su nazočne ministre i hrvatsku javnost na tadašnja vremena kad se "na kartu Europe upisala nova zemlja u okolnostima koje nisu bile nimalo povoljne". Govoreći o 90-ima, posebnu zahvalnost i čast predsjednici su odali hrvatskim braniteljima.

Govoreći o sadašnjosti, Sanader, Bebić i Mesić naglasili su sva dostignuća koja RH ostvaruje kako bi postala članicom NATO-a i EU-a, tj. dobila mjesto "u obitelji slobodnog i demokratskog svijeta". Premijer Sanader posebno se osvrnuo na skorošnje članstvo RH u NATO-u, koje će "uvesti Hrvatsku u zonu sigurnosti", uz uvjerenje da će "naše buduće generacije živjeti u trajnom miru".

predsjednik se njima i ostalim nazočnima obratio kraćim završenim izvedbama bio je najveća nagrada za naše glazbenike.

Zahvalio je svima koji su se borili za hrvatsku državu i pridonijeli njezinom razvoju kao moderne demokratske države, a podsjetio je da su mnogi od nazočnih vojnika proglašenje samostalnosti i suverenosti dočekali na bojišnicama diljem Hrvatske. Tekuću godinu Predsjednik je okarakterizirao vrlo bitnom za RH, i to zbog uznapredovalih pregovora s Europskom unijom i velikog koraka koji smo učinili dobivanjem pozivnice za NATO. Predsjednik je spomenuo i sudjelovanje pripadnika OSRH-a u mirovnim misijama, koje u potpunosti dokazuju da se RH "zauzima za međunarodnu sigurnost i mir". Također, naglasio je da će ulazak u Sjevernoatlantski savez dovesti do modernizacije i optimalizacije našega obrambenog sustava, a spomenuo je i da će biti potrebno dalje raditi na popularizaciji vojnog poziva.

Posljednji činovi svečanosti na Jelačićevu trgu pripali su glazbenim notama dvaju najpoznatijim glazbenim sastavima naših OSRH, klape HRM-a "Sveti Juraj" i Orkestra HV-a. Tijekom izvedbi, na Trgu je vladala potpuna tišina, Zagrepčani su uživali u notama dvaju sastava. Snažan pljesak po

Kraj svečanosti i odlazak ešelona s Trga, slučajno ili ne, bio je gotovo uskladen s pucnjem gričkog topa u podne. Proslava je još jednom bila dostojanstvena, ali ne i ukočena. To su dokazali osmijesni Zagrepčani, koji su s radošću pozdravili svoje vojниke... Vidimo se dogodine, na proslavi punoljetnosti! ■

Održan tečaj za više stožerno osoblje

U Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije u Rakitju održan je od 2. do 20. lipnja tečaj za više stožerno osoblje.

Na tečaju, na kojem su sudjelovali pripadnici MORH-a i OSRH-a te MUP-a, svoja iskustva iz kompleksnog područja rada u UN i NATO vođenim operacijama prenosili su, osim djelatnika Središta, brojni gosti predavači. Tijekom tečaja održana je i vježba na zapovjednom mjestu, na kojoj su se proigravale procedure i tehnike s kojima se stožerno osoblje susreće u radu u multinacionalnom okruženju. Prema ocjenama sudionika, tečaj je organiziran na visokoj razini, a planira se u budućnosti na ovakve tečajeve uključivati i pripadnike partnerskih zemalja.

D. JONJIĆ

Protupožarna vježba "Vojarna Rakitje 2008"

Pripadnici Dobrovoljnog vatrogasnog društva Rakitje, zajedno s djelatnicima Obučnog središta za međunarodne vojne operacije HKoV-a (OSMVO) i Središta za sigurnosnu suradnju (RACVIAC), proveli su 23. lipnja metodsko-pokaznu vježbu "Vojarna Rakitje 2008".

Glavni cilj metodsko-pokazne vježbe bio je provjera sustava promatranja, uzbunjivanja i javljanja požara u vojarni "Vitez Damir Martić" u Rakitju, kao i uvođenje djelatnika OSMVO-a i RACVIAC-a u rukovanju osobnom i zajedničkom vatrogasnom

opremom. Tijekom vježbe demonstrirani su postupci dojave požara i uzbunjivanja u vojarni te postupak s ozlijeđenima, zahvaćenima vatrom i dimom, nakon čega su na scenu stupili vatrogasci, a na kraju je podmladak DVD-a Rakitje prikazao stečena znanja i vještine u brzom gašenju požara.

Vježba je završila zajedničkim ručkom, uz zahvale na međusobnoj suradnji, te je tom prigodom RACVIAC DVD-u Rakitje donirao dva osobna računala i određena finansijska sredstva.

R. SPAJIĆ

Izletnici MORH-a i GSOS-a na Velebitu

Odsjek za kvalitetu življenja Personalne službe MORH-a organizira i ove godine za djelatnike Ministarstva obrane i Glavnog stožera OSRH-a izlet u Nacionalni park Sjeverni Velebit. Prvi je održan 14. i 15. lipnja, a idući je planiran za kraj rujna.

Tijekom dvodnevног boravka na Velebitu, skupina izletnika sa stručnim vodičem posjetila je Meteorološku stanicu Zavižan, na visini od 1594 metara, te istoimeni Planinarski dom. Šetajući poznatom Premužićevom stazom, odmarali su se na visini od 1580 metara, u Rossijevu skloništu. Premužićevu stazu sagradili su planinari, entuzijasti, u samo četiri godine, predvođeni inženjerom šumarstva Antonom Premužićem, koji ju je projektirao i organizirao gradnju te u njoj i sudjelovao. Izletnici su obišli i botanički vrt Sjeverni Velebit s brojnim rijetkim i raznovrsnim biljkama, kao i utočište medvjedića u Kuterevu te siranu Runolist u Krasnom, gdje su degustirali razne vrste sira. Svi zainteresirani za takvu vrstu aktivnog odmora mogu iskoristiti neku od sljedećih prilika kako bi uživali u prirodnim ljepotama tog bisera Lijepe Naše.

S. MIOČIĆ

U Zadru održan međunarodni seminar

Sustavi zemaljske protuzračne obrane

Na seminaru je bilo 20-ak PZO stručnjaka, a uz pripadnike OSRH-a te predstavnike CC Air HQ Izmir, u njegovu su radu sudjelovali i predstavnici oružanih snaga iz još pet PzM zemalja. Od brojnih tema koje su tijekom seminara obrađene svakako treba izdvojiti one vezane uz načela organiziranja zemaljske protuzračne obrane, planiranje misija PZO-a, NATO uvezani sustav PZO-a, aktivnu i pasivnu obranu te potporu zemaljske PZO kopnenim snagama

—Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT—

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo još jednom se potvrdilo kao dobar domaćin i organizator jedne od brojnih međunarodnih aktivnosti u kojima sudjeluju pripadnici naših Oružanih snaga, a kojih dobivanjem pozivnice za članstvo u NATO-u ima sve više. Riječ je o međunarodnom seminaru o sustavima zemaljske protuzračne obrane - Ground Based Air Defence Workshop (GBAD WS). Tu je aktivnost organiziralo NATO-ovo Zapovjedništvo zračnih snaga u Izmiru (CC Air HQ - Izmir) u suradnji s HRZ I PZO, te je na taj način još jednom potvrđena i inače dobra suradnja zapovjedništva HRZ-a i PZO-a s tim NATO-ovim zapovjedništvom.

Seminar je organiziran u sklopu PWP/IPP programa (Partnership Working Programme/Individual Partnership Programme), a provodio se od 16. do 19. lipnja u 93. zb u Zemunu, i to u Središtu za obuku i doktrinu HRZ-a i PZO-a "Rudolf Perešin", koje je pružilo i svu logističku i informatičku potporu za njegovo održavanje, dok je najveći dio u organizaciji i koordinaciji seminara odradio Odjel A5 za međunarodnu vojnu suradnju. Na seminaru je bilo 20-ak PZO stručnjaka, a uz pripadnike OSRH-a te predstavnike CC Air HQ Izmir, u njegovu su radu sudjelovali i predstavnici oružanih snaga iz još pet PzM zemalja: Albanije, Azerbajdžana, Bosne i Hercegovine, Moldovije i Ukrajine. Uime Zapovjedništva HRZ-a i PZO-a voditelj seminara je bio bojnik Mladen Crnički, a uime CC Air HQ Izmir njemački pukovnik Udo Indlekofer. Pukovnik Indlekofer je istaknuo da je ovo samo jedna od brojnih aktivnosti koje se organiziraju kako bi se zemlje koje žele postati članicama NATO-a upoznale s načinom funkciranja Saveza te je to dobra prilika za razmjenu međusobnih mišljenja i stjecanje iskustava za zajednički rad sa zemljama članicama Saveza. Od brojnih tema koje su tijekom seminara obrađene, svakako treba izdvojiti one vezane uz načela organiziranja zemaljske protuzračne obrane, planiranje misija PZO-a, NATO uvezani sustav PZO-a, aktivnu i pasivnu obranu te potporu ze-

Seminar je organiziran u Središtu za obuku i doktrinu HRZ-a i PZO-a "Rudolf Perešin", koje je pružilo i svu logističku i informatičku potporu za njegovo održavanje

Sudionici seminara

maljske PZO kopnenim snagama. Sudionici seminara posjetili su i Pukovniju PZO-a, koja je također uspješno sudjelovala u seminaru. Uz prezentaciju svojih aktivnosti, Pukovnija PZO-a je prikazala i svoj TT zbor, te je demonstriran proces obuke djelatnika PZO struke i rada našeg sustava PZO-a. Pukovnik Indlekofer izrazio je zadovoljstvo hrvatskim domaćinstvom i organizacijom seminara.

Podsjetimo, prije samo nešto više od godine dana, u suradnji s NATO Zapovjedništvom u Izmiru, HRZ i PZO su uspješno sudjelovali u organizaciji i bili domaćin velike međunarodne konferencije zapovjednika ratnih zrakoplovstava NATO/PzM i zemalja Mediteranskog dijaloga, a dobivanjem pozivnice za NATO i našim skorim punopravnim članstvom u Savezu suradnja HRZ-a i PZO-a s NATO zapovjedništvom zračnih snaga u Izmiru dodatno dobiva na značenju. ■

Povodom svečane promocije polaznika vojnih škola OSRH-a

Nagrađeni i pohvaljeni najbolji polaznici

Na ovogodišnjoj svečanoj promociji polaznika hrvatskih vojnih škola, održanoj 24. i 25. lipnja u Vukovaru, promovirano je 295 časnika, dočasnika i vojnika školovanih na Hrvatskom vojnem učilištu "Petar Zrinski", kao i desetorica stranih polaznika

—Marija ALVIR, Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Davor KIRIN—

Među nagrađenim i pohvaljenim polaznicima vojnih škola HVU-a "Petar Zrinski" ove je godine i šest pripadnika OSRH-a, od kojih su dvije najbolje u svom naraštaju

Na ovogodišnjoj svečanoj promociji polaznika vojnih škola Oružanih snaga Republike Hrvatske, održanoj 24. i 25. lipnja u Vukovaru, promovirano je 295 časnika, dočasnika i vojnika školovanih na Hrvatskom vojnem učilištu "Petar Zrinski", kao i desetorica stranih polaznika, pripadnika oružanih snaga Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Slovenije i Ukrajine. Svi oni u protekloj su školskoj godini uspješno završili izobrazbu na nekoj od hrvatskih vojnih škola, a među njima su odabrani i najbolji polaznici, koji su nagrađeni i pohvaljeni za postignuti uspjeh.

Pod geslom "Znanjem do pobjede"

Hrvatsko vojno učilište "Petar Zrinski" utemeljeno je 1991. godine. Započelo je s namjenskim i funkcionalnim te ubrzo i s redovitim sustavom izobrazbe. Kao i druge ustrojene cjeline Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH, u proteklih sedamnaest godina i Učilište je prolazilo razne promjene i reforme, a od ove godine provodi se integracija vojnog sustava izobrazbe s civilnim. Izobrazba u vojnim školama usklađuje se i s modernim potrebama OSRH-a, među kojima su i one izazvane sudjelovanjem u međunarodnim misijama i stožerima diljem svijeta te na brojnim vojnim vježbama u domovini i inozemstvu. Hrvatsko vojno učilište omogućuje

sve razine školovanja za pripadnike OSRH-a, za sve grane i rodone odnosno službe, a sve je veće i zanimanje oružanih snaga drugih zemalja za školovanjem njihovih pripadnika na hrvatskim vojnim školama, što potvrđuju i brojni strani polaznici koji su se školovali na HVU. Tako su, primjerice, u jubilarnom, 10. naraštaju Ratne škole "Ban Josip Jelačić", uz jedanastoricu polaznika iz OSRH-a, bila i trojica stranih časnika, iz BiH, Crne Gore i Makedonije. To je najviša razina izobrazbe na HVU i ujedno jedina škola koja ne proglašava najboljeg polaznika.

Zapovjedno-stožerna škola "Blago Zadro" ovom je promocijom ispratila 16. naraštaj, u kojemu je bilo 37 polaznika iz OSRH-a te po jedan iz BiH, Makedonije i

Ukrajine. U Časničkoj školi provedena je izobrazba na dvije razine, za pripadnike Hrvatske kopnene vojske i Hrvatskog ratnog zrakoplovstva te Hrvatske ratne mornarice. Naprednu časničku izobrazbu završilo je 33 polaznika 7. naraštaja iz HKoV-a i 17 polaznika 6. naraštaja iz HRZ-a, a Temeljnu časničku izobrazbu 47 polaznika 7. naraštaja iz HKoV-a i pet polaznika 8. naraštaja iz HRZ-a te šest pripadnika HRM-a. Dočasnička škola ima tri razine izobrazbe, Temeljnu i Naprednu te Visoku, a uz polaznike iz HKoV-a i HRZ-a provodi se i za pripadnike HRM-a. Ukupno ima najviše polaznika, a ove je godine promovirano 123 dočasnika iz šest različitih naraštaja temeljne i napredne izobrazbe, po dva za svaku granu OSRH-a, te 14 polaznika 6. naraštaja Visoke dočasničke izobrazbe, među kojima su i četvorica stranaca (iz BiH, Crne Gore, Makedonije i Slovenije).

Na središnjoj svečanosti u Vukovaru promovirano je i šest kadeta pilota HRZ-a iz 12. naraštaja, među kojima je najbolji bio poručnik Igor Mindoljević, a svi nagrađeni i pohvaljeni polaznici vojnih škola mogu biti ponosni na postignuti uspjeh. Vjerujemo da će stečena nova znanja jednako uspješno iskoristiti u budućem radu zajedno s ostalim kolegama u obrambenom sustavu, vođeni poznatim geslom Hrvatskog vojnog učilišta "Znanjem do pobjede". ■

**Natporučnica Vlasta ZEKULIĆ, najbolja polaznica
Zapovjedno-stožerne škole "Blago Zadro":**

Područje na kojem sam počela raditi ulaskom u Školu za mene je bilo novo, na toj razini nikada nisam aktivno radila. Taktika, operatika, upravljanje, organizacija, sve mi je to bilo veliki izazov i motiviralo me da uložim trud i vrijeme. Iako sam žena i najmlađa od četrdeset polaznika, među kolegama mi je bilo krasno. Vrlo sam ugodno iznenadeno cijelim naraštajem. Većina su bili dugogodišnji zapovjednici borbenih postrojbi i odlični stručnjaci u svojim područjima. Nesebično su dijelili svoja iskustva s nama i na svakom satu vladala je izvrsna radna atmosfera.

**Razvodnik Kruno SKENDROVIĆ, najbolji polaznik
Temeljne časničke izobrazbe:**

Oprije vojnik, ljetos sam diplomirao ekonomiju i potom upisao časničku izobrazbu. Skok s razvodnika na poručnika bit će težak i zahtevan, no, po mom mišljenju, puno je bolje proći vojnički dio i isprva biti "najniži u lancu". Između školskih i realnih uvjeta velika je razlika. Pretočio sam ta iskustva u časničku izobrazbu i škola mi je lakše "sjela". Mislim da će tako biti i s radom u postrojbi. Postati časnik je dobar osjećaj, i to ne samo zbog plaće i zapovjednih dužnosti. Izobrazbu bih ocijenio vrlo dobrom. Mislim da bi terenski dio trebao imati još većeg udjela u izobrazbi.

**Natporučnik Ivica ČUKUŠIĆ, najbolji polaznik
Napredne časničke izobrazbe:**

Osnovna razlika između temeljne i napredne časničke izobrazbe jest u tome što se na potonjoj uči viša razina zapovijedanja, taktika se diže na višu razinu i to je najzanimljivije. Iako više volim praktične aktivnosti na terenu, ovakva izobrazba je nužan dio bez kogega nema kvalitetnog rada u postrojbi. Velika stvar je što nas je bilo 50 polaznika iz različitih postrojbi. Međusobno smo se upoznali i ubuduće ćemo puno bolje komunicirati i surađivati, a to će se odražiti i na našim postrojbama. Sljedeći izazov je Zapovjedno-stožerna škola, ali za nju je još malo prerano.

**Nadnarednik Daniel MATAIJA, najbolji polaznik
Visoke dočasničke izobrazbe:**

Svaki uspjeh i završetak izobrazbe početak je nečega novoga. S ovom izobrazbom dobili smo novu širinu i poglede. Nije bilo predavanja ex-cathedra nego puno timskog rada i seminara. Na taj način svi smo obogaćeni novim znanjima i usavršavanjima, koja su potreba i nužnost. Jasno da ću i ubuduće od sebe očekivati daljnje dosiranje visokih standarda.

**Desetnica Jasenka ĆOSIĆ, najbolja polaznica
Napredne dočasničke izobrazbe:**

Izobrazba mi nije bila teška, ali mislim da je sve to pitanje toga kakvi ste u "glavi". Morate shvatiti da možete nešto naučiti i da svatko u izobrazbi može naći nešto za sebe. Instruktori su bili odlično pripremljeni, pogotovo s obzirom na literaturu, koje u nekim predmetima ima vrlo malo. Najavljeni novi sustav dočasničke izobrazbe sigurno će biti još puno bolji.

**Skupnik Mario BENKUS, najbolji polaznik
Temeljne dočasničke izobrazbe:**

Izobrazba je bila "prva liga", instruktori su se stvarno potrudili da sve bude što bolje. Kadrovi koji dolaze imaju što naučiti. Svoje napredovanje posvećujem pokojnom ocu, koji je kao dragovoljac poginuo 1991. godine, i zbog njega sam se trudio biti što bolji. Nadam se da nišam iznevjerio niti svoje kolege. Iskazali su mi povjerenje kad su me poslali na izobrazbu, i ja sam im želio uzvratiti na najbolji mogući način.

Psihološko savjetovanje i savjetovanje u vojski

U vojski je savjetovanje prisutno na više razina: osobe same dolaze vojnom psihologu po savjet i pomoć ili ponekad zapovjednici upućuju pojedince tražeći mišljenje stručnjaka u rješavanju problema. No u situacijama kad nadređeni sam usmjerava podređene kako riješiti neki problem i obaviti zadaću, kako promijeniti ponašanje ili poboljšati odnos prema kolegama, riječ je o stručnom savjetovanju. Stoga je nužno osposobiti zapovjednike u savjetovateljskim vještinama kako bi im svakodnevni rad bio učinkovitiji, a zadaće uspješnije

Nikolina KISELA, Suzana FILJAK

Različita stručna literatura navodi niz definicija koje objašnjavaju psiholijsko savjetovanje. U Psihološkom rječniku (Petz, 1992.) psiholijsko savjetovanje se definira kao "jedan od najraširenijih vidova primjenjene psihologije, čiji je osnovni cilj pružanje profesionalne pomoći pojedincima, grupama ili organizacijama u svakodnevnim životnim situacijama, u kojima se, bilo zbog pritisaka iz okoline bilo zbog vlastitih problema, otežano snalaze". Ono je organiziran i vremenski ograničen proces, u kojem se definiraju problemi pojedinaca te analiziraju različiti mogući načini njihova rješavanja. Psihološko savjetovanje se temelji na metodama i tehnikama koje proizlaze iz različitih teorija ličnosti, a njihov izbor određen je problemima pojedinca i teorijskom orientacijom savjetovatelja.

Unatoč nazivu, psiholijsko savjetovanje ne označava davanje savjeta već savjetovatelj pomaže klijentu pronaći rješenje i donijeti odluku. Dakle, u savjetovanju se ne "čavrlja" o problemima, niti se razmjenjuju "recepti" za životne probleme. Savjetovanje nije ni psihoterapija i ne provodi se u medicinskim ustanovama, a cilj savjetovanja nije liječenje nego osposobljavanje pojedinca da se samostalno suočava sa životnim problemima služeći se vlastitim potencijalima.

Savjetovatelj se u svom radu bavi mnogim područjima psihičkog života: osjećajima, mislima, reakcijama i ponašanjima. A pomoći u rješavanju problema zadire

u različita područja: posao, obitelj, brak, problemi u učenju i školi, odnosi roditelja i djece te međuljudski odnosi. Psihološko savjetovanje je umijeće pa su za uspješan proces potrebne posebne vještine i znanja, odnosno određene stručne psiholijske kompetencije. No, nužne su i komunikacijske vještine (poput aktivnog slušanja), a povjerenje i suradnički odnos između savjetovatelja i klijenta jedan je od uvjeta uspješnog procesa savjetovanja. Kako problemi s

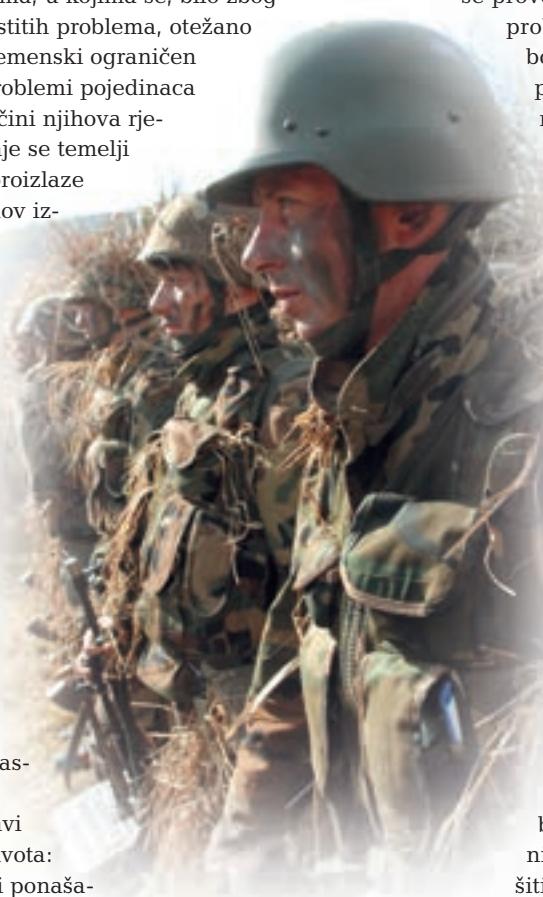
kojima osoba dolazi u psihološko savjetovalište mogu njoj izgledati nerješivi i stvarati joj visoku psihičku patnju i bol, da nerijetko preispituje i vlastitu sliku o sebi, savjetovatelj nužno mora imati pozitivan odnos prema životu, ljudima i svijetu, te empatičnost i svojevrsnu odlučnost.

Psihološko savjetovanje može biti i grupno. Naročito se provodi u radu sa skupinama ljudi čiji su problemi vrlo slični: npr. roditelji teško bolesne djece ili djece ovisnika, bračni problemi i sl. Individualno savjetovanje pak češće se primjenjuje u profesionalnom usmjeravanju i orientaciji, te kod problema osobne prilagodbe i u kriznim situacijama sa svrhom sprečavanja razvoja težih psihičkih poremećaja i psihosomatskih oboljenja.

Osim psihološkog savjetovanja, moguće je razlikovati i neka druga stručna savjetovanja. Većina modernih organizacija koristi se stručnjacima (najčešće upravo psiholozima) u tzv. konzaltingu pri organizacijskim problemima te za uspješnije upravljanje tvrtkom.

U vojski je savjetovanje prisutno na više razina: osobe same dolaze vojnom psihologu po savjet i pomoći ili ponekad zapovjednici upućuju pojedince (najčešće kod problematičnog ponašanja) tražeći mišljenje stručnjaka u rješavanju problema. No u situacijama kad nadređeni sam usmjerava podređene kako riješiti neki problem i obaviti zadaću, kako

promijeniti ponašanje ili poboljšati odnos prema kolegama, riječ je o stručnom savjetovanju. Stoga je nužno osposobiti zapovjednike u savjetovateljskim vještinama kako bi im svakodnevni rad bio učinkovitiji, a zadaće uspješnije. Empatija, pozitivan odnos i aktivno slušanje, razlučivanje bitnog od nebitnog te prepoznavanje pojedinčevih potencijala za uspješno sučeljavanje s problemima bitne su značajke koje funkcionalnom psihologijskom izobrazbom može razvijati vojno osoblje. ■

Hrvatski i litavski vojnici u medicinskoj ophodnji u Afganistanu

Pomoć lokalnom stanovništvu

"Veselje je vidjeti kako ljudi iz različitih zemalja rade zajedno", rekao je načelnik Medicinskog tima, satnik Arunas Lekstutis. "Pregledali smo gotovo sve lokalno stanovništvo koje je trebalo našu pomoć, bez ikakve zbrke, nesporazuma i ljutnje. Sve je prošlo vrlo dobro zahvaljujući hrvatskim, litavskim i afghanistanskim postrojbama"

OJI PRT-7, Ruta Gaizutyte, prijevod Jasmina PEŠEK

Sedma rotacija Provincijskog tima za rekonstrukciju pod vodstvom Litve (PRT-7) dva put je prošlog tjedna pružila medicinsku pomoć lokalnom stanovništvu Ghora. Litavski i hrvatski vojnici sudjelovali su u Medicinskoj civilnoj ophodnji (MEDCAP) u Afganistanu. Njihova je zadaća bila pružiti potporu liječnicima, organizirati siguran prihvatanje pacijenata i štititi bolničare.

Pripadnici afghanistske Nacionalne policije (ANP) prvi put su sudjelovali u takvoj vrsti događaja. Radili su zajedno s hrvatskim i litavskim postrojbama iz PRT-a. Svrha ovoga kombiniranog posla bila je pokazati da postrojbe ISAF-a u Afganistanu pomažu lokalnom stanovništvu do prinosa njihovih vlada i drugih institucija.

U selu Badgah bilo je pregledano 257 stanovnika i u selu Alandar 202 stanovnika, što znači da su postrojbe u PRT-u i ANP-u morale kontrolirati poprilično veliko mnoštvo lokalnog stanovništva.

"Veselje je vidjeti kako ljudi iz različitih zemalja rade zajedno", rekao je načelnik Medicinskog tima, satnik Arunas Lekstutis. "Pregledali smo gotovo sve lokalne stanovnike koji su trebali našu pomoć, bez ikakve zbrke, nesporazuma i ljutnje. Sve je prošlo vrlo dobro zahvaljujući hrvatskim, litavskim i afghanistanskim postrojbama. Štoviše, dali smo zalihu lijekova lokalnom stanovništvu koje je preko ljeta otišlo u planine."

Tijekom MEDCAP-a također su bili podijeljeni darovi lokalnoj djeci i odraslima. Hrvatski i litavski vojnici dostavili

Hrvatski vojnici s lokalnim stanovništvom

li su knjige, drvene i plišane igračke za mališane, nešto olovaka i bilježnica za đake te tkanine i metalno posuđe za žene. "Zapanjujuće je kako oni komuniciraju s nama tijekom isporuke nekih stvari. Govorom tijela objašnjavaju što doista trebaju: olovku, bocu vode ili loptu", rekao je nacionalni predstavnik Hrvatske, bojnik Ivan Željeznik.

Učitelji u selu Alandar bili su osobito zahvalni za darovane šatore. Kako su nam rekli, imaju više od 500 učenika u maloj seoskoj školi. "Javlja se sve više onih koji žele učiti u školi. Šator koji ste nam darovali služit će nam za nastavu tijekom ljeta."

Od siječnja 2008. PRT je započeo s medicinskom ophodnjom na osnovi NATO ISAF programa medicinske pomoći. Takvi programi su namijenjeni pomoći ljudima u najudaljenijim lokacijama Ghora, predaleko od jedine bolnice u Chagcharanu. Trenutačno, sedma po redu rotacija Provincijskog tima za rekonstrukciju u Ghoru sudjeluje u ISAF operaciji, a jedna je od ključnih zadaća tog tima pružati potporu provincijskoj vladu, stvoriti sigurnost i povoljno okruženje za rekonstrukciju provincije.

U PRT - 7 u Afganistanu sudjeluje 170 vojnika, većinom Litavaca, a u ovoj misiji pridružili su im se i vojnici iz Hrvatske, Danske, Gruzije, Sjedinjenih Američkih Država i Ukrajine. ■

Podjela darova

Tri nova Air Tractora 802 A Fire Boss u sastavu 855. protupožarne eskadrile

Učinkovitije protiv vatrene stihije

I dosad dok su imali samo jedan Air Tractor, dobro su se nosili s vatrom, a sada kad ih ima četiri učinkovitost će se bez sumnje znatno povećati, te vjeruju da problema neće biti, jer četiri Air Traktora možete poslati na dva ili više požarišta i piloti će odrađivati posao. Nabavkom novih letjelica pojačali smo svoje snage i digli ih na znatno višu razinu

—Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT—

Hratsko ratno zrakoplovstvo ovu je protupožarnu sezonu dočekalo s tri nove letjelice Air Tractor 802 A Fire Boss. Riječ je tipu letjelica koje HRZ i PZO dosad nisu imali, a čijom će se uporabom znatno povećati učinkovitost u borbi protiv vatrene stihije. Iako, naravno, svi žele da požara bude što manje, i ljudstvo i tehnička su spremni za borbu s vatrom. Nove su letjelice u sastavu 855. protupožarne eskadrile 93. zb u Zemuniku, čiji je zapovjednik bojnik Ivica Markač, dok je zapovjednik voda Air Tractora satnik Milan Došen. Oni su nam i pojasnili o kakvim je avionima riječ te kako je tekla preobuka pilota.

S obzirom na raspon krila od 20 metara, riječ je o najvećem jednomotornom elisnom avionu na svijetu. Maksimalna je poletna težina Air Tractora 802A Fire Boss 7 tona, a može ponijeti 3000 litara vode. Najučinkovitiji je u gašenju požara kad leti brzinom od 160 do 200 km na sat, i to na visini od 7 do 10 metara, iako te visine mogu biti i manje, jer učinkovitost gašenja požara ovisi i o silini vodenog udara, tako da to nekad može biti i sa samo nekoliko metara visine. Sve, naravno, ovisi o procjeni pilota. Air Tractor je najbolje upotrebljavati u požarima manjeg opsega, koji se ne mogu naglo širiti, ali dobar je isto tako i na većim požarištima, kad štiti i gasi rubna područja, tako da

može biti vrlo koristan u kombinaciji s kanaderima. Dobra strana mu je i to što se "može zavući bilo kamo", odnosno vodu može skupljati na dosta pozicija na moru, na jezerima, ali i na rijekama.

S obzirom na to da je riječ o jednosjedima, piloti koji njima rukuju trebaju biti itekako iskusni. Naši piloti iskustvo su stjecali leteći na Air Tractoru 802 F, "land", verziji kako oni kažu koji je već duže u sastavu HRZ-a i PZO-a. "S Air Tractora 802 F na Fire Boss 802 a može prijeći samo iskusan pilot s 400 do 500 sati naleta i velikim iskustvom u gašenju požara. Naime, Fire Boss je jednosjed i pilot se na neki način mora sam upoznavati s tom letjelicom. Preobuka naših pilota i tehničara provodila se u Španjolskoj, gdje su piloti letjeli na Cesni 172 s plovциma te tako uvježbavali slijetanje na vodu. Dio obuke španjolski su instruktori provodili i kod nas", rekao nam je bojnik Markač.

Jedan od najiskusnijih pilota s tisuću sati naleta na Air Tractoru 802 F jest satnik Došen, koji je i nastavnik instruktor na tim letjelicama, a u protupožarnoj eskadrili je od 2002. godine. Napomenuo je kako Fire Boss, za razliku od Air Tractora 802F, ima plovke, te je bilo najvažnije obući se za slijetanje na vodu, odnosno procijeniti gdje se

može uzeti voda. On ističe kako u obuci pilota nije bilo problema. To su iskusni piloti koji imaju i do 600 sati naleta, te su upravljanje novim letjelicama uspješno svladali. "Naš posao nije strogo unaprijed određen, kao što je to slučaj s pilotima koji lete na nekim drugim avionima. Kad se gasi požar i leti na pozarištu, pilot donosi vrlo mnogo odluka, koje moraju biti ispravne", ističe satnik Došen te dodaje kako "sve odluke moraju biti brze, pravovaljane, korisne, jer svakom pogrešnom odlukom ne ugrožavate samo sebe nego uvijek i još nekoga". I u tome zasigurno leži najveći dio odgovora zašto piloti moraju biti iskusni i zašto se ništa ne smije prepustiti slučaju, a "piloti u ovoj eskadrili jesu iskusni i imaju dobre procjene", napominje satnik Došen. Rekao je i kako su im tijekom prvih treninga letova, i to pri slijetanju na vodu mnogo pomagali priпадnici Bojne za specijalna djelovanja, te je iskoristio i ovu priliku da im na tome zahvali.

Satnik Došen je upozorio i na još neke tehničke mogućnosti Fire Bossa, koje također pridonose učinkovitijoj borbi s vatrom.

Tako Air Tractor Fire Boss ima spremnik od 300 litara za pjenilo, koje, kad se pomiješa s vodom u omjeru od jedan post, znatno povećava učinkovitost gašenja požara. Učinkovit je i kad se radi sa sporim retardantima koji se, pomiješani s vodom, bacaju ispred požara te tako sprečavaju gorenje. Ta se metoda u svijetu dosta primjenjuje, a kod nas intenzivnije od 2005. godine. I dosad dok su imali samo jedan Air Tractor, napominje Došen, dobro su se nosili s vatrom, a sada kad ih ima četiri učinkovitost će se bez sumnje znatno povećati. On vjeruje da kako problema neće biti jer četiri Air Traktora možete poslati na dva ili više

"Kad gasimo vatu, radimo to sa srcem. Iako smo jedna od najmladih eskadrila po dobi pilota, nežu pretjerati ako kažem da su u ovoj eskadrili neki od najboljih, ako ne i najbolji piloti", ističe bojnik Markač

požarišta i piloti će odradivati posao. "Nabavkom novih letjelica pojačali smo svoje snage i digli ih na znatno višu razinu". Oba naša sugovornika složila su se da se Fire Boss pokazao odličnim, te da su piloti odlično svladali rukovanje njime. S obzirom na to da je riječ o letjelicama koje HRZ dosad nije imao, upravo ovaj naraštaj mlađih piloti uvodi ih u operativnu uporabu i na njima leži veliki dio odgovornosti. No, s obzirom na njihovu profesionalnost, iskustvo i ljubav prema ovom humanom, ali i opasnom poslu, jer kako ističe bojnik Markač, "mi letimo, za razliku od pilota na drugim avionima, u dimu, u vatri, nisko", ne treba nimalo sumnjati da će i ovu zadaću obaviti uspješno. A i samim time što prvi rade nešto novo trebaju se ponositi, kao i svim onim akcijama u kojima su uspješno sudjelovali spašavajući ljudske živote, imovinu i prirodna dobra. Sve to rade dobro jer na požarište idu sa srcem.

"Kad gasimo vatu, radimo to sa srcem. Iako smo jedna od najmladih eskadrila po dobi pilota, neću pretjerati ako kažem da su u ovoj eskadrili neki od najboljih, ako ne i najbolji piloti", zaključio je bojnik Markač. Stoga i ne zvučuje što su, primjerice, prošle godine za gašenje vatrenе stihije u Grčkoj, deset pripadnika eskadrile grčki predsjednik i premijer odlikovali medaljom časti. Ovih dana, pilote 855. protupožarne eskadrile odlikovat će i Vatrogasna zajednica Hrvatske. Zaslужeno. ■

Air Tractor Fire Boss ima spremnik od 300 litara za pjenilo, koje, kad se pomiješa s vodom u omjeru od jedan post, znatno povećava učinkovitost gašenja požara

Prenamjena vojnih objekata

RACVIAC - Središte za sigurnosnu suradnju, u suradnji s Odjelom za tranziciju Ministarstva obrane RH, održao je osmu radionicu na temu Prenamjena vojnih objekata, koja je uključila i obilazak bivše vojarne Trsat u Rijeci.

RACVIAC se temom prenamjene vojnih objekata počeo baviti 2005. u sklopu svog Odsjeka za prenamjenu obrane, konkretnije Radne skupne II, koja se u RACVIAC-u bavi prenamjenom vojnih objekata u civilne svrhe na području Jugoistočne Europe, a kojom ove godine predsjedava Republika Hrvatska. Sudionici osme radionice bili su starni članovi Radne skupine za prenamjenu vojnih objekata zemalja Jugoistočne Europe: Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore,

Hrvatske, Makedonije, Rumunjske i Srbije, te predstavnici EU-a i NATO-a. Kao gost-predavač na radionici je bio i ekonomski stručnjak iz Ministarstva obrane Velike Britanije, Andrew Gibbons.

Radionica je započela studijskim obilaskom bivše vojarne Trsat, danas kampusa Sveučilišta u Rijeci, a nastavila se sljedećeg dana u konferencijskoj dvorani hotela Excelsior u Lovranu.

Tijekom obilaska sveučilišnog kampusa Rijeka i Akademije primjenjenih umjetnosti, smještene u kampusu, sudionici radionice dobili su detaljan uvid u proces prenamjene dijela bivše vojarne "Trsat" u kampus Sveučilišta Rijeka, koji će biti potpuno završen do 2013. godine. Vojarna "Trsat" je 2003. Odlukom Vlade RH predana u vlasništvo grada Rijeke bez naknade, uz obvezu izgradnje kampusa Sveučilišta i Sveučilišne bolnice Rijeka. Sudionici radionice također su se upoznali i s ostalim ključnim čimbenicima koji utječu na proces prenamjene vojnih objekata, kao što su političke odluke i smjernice, pravni okvir, prijenos vlasništva, financijska pitanja i uloge različitih sudionika, te s brojnim drugim čimbenicima.

Sljedećeg dana radionica je zaključena s predavanjem Andrewa Gibbonsa, ekonomskog stručnjaka iz Ministarstva obrane Velike Britanije, koji je prezentirao britanska iskustva u prenamjeni vojnih objekata, uzimajući kao primjer vojne pomorske baze u Velikoj Britaniji.

R. SPAJIĆ

Vrijedna donacija iz Nizozemske za HVU

Vojni izaslanik Kraljevine Nizozemske za RH pukovnik Frederik Besselink 11. lipnja je posjetio, sa svojom pomoćnicom Eminom Pavićin, Hrvatsko vojno učilište "Petar Zrinski".

Razlog posjeta je realizacija vrijedne donacije Kraljevine Nizozemske, koja bi se iskoristila za opremanje konferencijske dvorane na Hrvatskom vojnom učilištu. U sklopu posjeta, cijenjenog gosta su uime ravnatelja primili brigadir Željko Dadić i pukovnik Stipe Semren. U kratkom izlaganju, brigadir Dadić je upoznao pukovnika Besselinka s vizijom razvoja Vojnog učilišta, prezentirao mu sadašnje oblike izobrazbe te iznio podatak da Učilište pohađa i određen broj stranih polaznika. Nakon razgovora obišli su novouređene učionice i amfiteatre, gdje se odvijaju nastavni procesi. Vojni izaslanik Kraljevine Nizozemske, ne skrivajući zadovoljstvo viđenim, izrazio je uvjerenje da će i ova najnovija donacija poslužiti uređivanju ukupnog prostora te pridonijeti nastajanju HVU-a da postane lider u regiji u pitanju

vojne izobrazbe. Taj nadasve ugodan i koristan susret završio je razmjrenom prigodnih darova.

D. KOPANJI

Drugi sastanak radne skupine SEMEC

Drugi sastanak radne skupine Projekta suradnje na području vojne izobrazbe zemalja Jugoistočne Europe (SEMEC) održan je u Tirani 11. i 12. lipnja.

Sudjelovali su predstavnici Albanije, Bugarske, Hrvatske, Grčke, Italije, Makedonije, Rumunjske, Turske, Sjedinjenih Američkih Država, Srbije, SEDM-CC tajništva, NATO zapovjedništva Tirana i DIE (Talijanske ekspertne misije) u Albaniji.

Zamjenik albanskog ministra obrane Petrit Karabina zaželio je dobrodošlicu sudionicima uime Ministarstva obrane Albanije, koja ove godine predsjedava radom SEMEC-a. Predstavnici svih ze-

malja uključenih u projekt naglasili su važnost jačanja daljnje suradnje i izgradnje povjerenja između SEDM zemalja. Uključivanje časnika, dočasnika, vojnika, civilnih zaposlenika i vojnih obrazovnih institucija u pitanja regionalne i šire međunarodne suradnje kroz ovaj projekt osigurat će zdravi kontinuitet ukupne suradnje i međusobnog razumijevanja.

Sudionici sastanka prezentirali su nacionalne sustave vojne izobrazbe i iznijeli ponude i prijedloge za SEMEC projekt. Prezentacije će biti dostupne na SEMEC-ovoј web-stranici. Države će do 1. srpnja dostaviti detalje za ponuđene tečajeve, koji će biti uključeni u

SEMEC-ov katalog, i prijedloge za aktivnosti u 2009. godini. Sljedeći sastanak planira se održati u studenom 2008. godine.

D. ČULJAK

Poziv za izložbu likovnih radova djelatnika MO-a i GS-a

Ponukana uspjehom i dobrom prihvatom dosadašnjih izložbi radova naših djelatnika (slike 2002., slike 2005., umirovljenici 2006., fotografije u siječnju 2008.), Galerija "Zvonimir" potkraj ove godine priprema Izložbu likovnih radova djelatnika MO-a i GS-a.

Izložba će se održati u Galeriji Ministarstva obrane "Zvonimir", Zagreb, Bauerova 33, a planirana je za prosinac, u božićno vrijeme. Namjera nam je svake godine organizirati jednu izložbu na kojoj pravo izlaganja imaju isključivo djelatnici Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga. Potrebno je da se svi zainteresirani preliminarno prijave za izložbu kako bismo stekli uvid u broj potencijalnih izlagača. Izložba će biti revijalnog karaktera, bez žiriranja. Radove treba odabrati sam autor i u Galeriju ih dostaviti opremljene za izlaganje (osim crteža, grafika, akvarela i sličnih radova na papiru, koje ćemo staviti pod staklo). Primaju se svi oblici likovnog izraza, na raznim materijalima i od raznih materijala. Ispunjenu prijavnicu potrebno je dostaviti do **30. lipnja 2008.** na adresu Galerije (poštom, faksom, e-mailom, osobno). Svi prijavljeni dobit će daljnje obavijesti na adresu koju navedu u prijavnici.

Molimo da sve svoje djelatnike upoznate s mogućnošću izlaganja na ovoj izložbi, kako bi odaziv bio što veći. Osoba za kontakt i organizator izložbe jest Zrinka Pillauer Marić, načelnica Odjela za kulturno-društvene djelatnosti, tel: 01/4567-926, fax: 01/4568-394, e-mail: galerija.zvonimir@morph.hr.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA LJUDSKE RESURSE**

**raspisuje
INTERNI NATJEČAJ**

za odabir kandidata za vojnodiplomatsku dužnost

Viši stručni savjetnik - vojni izaslanik Republike Hrvatske u Ruskoj Federaciji

Uvjeti:

VSS/VII/1

- osobni čin: pukovnik-brigadir
- završena Zapovjedno-stožerna škola
- engleski jezik STANAG 3333 ili ruski jezik STANAG 3333
- 10 godina radnog staža

Posebna stručna znanja poželjna pri odabiru kandidata:

- Vojnodiplomatska škola MORH-a
- Diplomska akademija MVPEI-a
- međunarodni tečajevi iz područja diplomacije
- radno iskustvo na poslovima međunarodne obrambene suradnje

Odlazak na dužnost u Rusku Federaciju planira se tijekom 2009. godine, a po odabiru kandidat mora biti spreman sa svojom obitelji provesti na službi u inozemstvu do 4 godine.

Prijave s dokazima za ispunjavanje navedenih uvjeta zainteresirani kandidati iz ustrojbenih cjelina MORH-a mogu dostaviti na adresu:

**Ministarstvo obrane RH,
Uprava za ljudske resurse,
Stančićeva 6, 10 000 Zagreb,**

a zainteresirani kandidati iz ustrojbenih cjelina GSOSRH-a prijave s dokazima mogu dostaviti na adresu: **Glavni stožer OS-RH, Uprava za personalne poslove, vojarna "Croatia", Sarjevska bb, 10 000 Zagreb.**

Rok za podnošenje prijave jest **31. srpnja 2008. godine.**

Za eventualne upite u svezi s natječajem, zainteresirani kandidati mogu se obratiti na telefon **01/4568-553.**

Prikazan prvi NLOS-C

sve zainteresirane porezne obveznike (odnosno građane).

Ukupno bi se u ovoj razvojnoj fazi trebalo načiniti osam prototipova koji će se prosljediti na testni poligon Yuma Proving Ground u saveznoj državi Arizoni. Preostali primjerici će se dostaviti do prve polovine 2009., a testiranja bi trebalo okončati do 2010.

Novi je topnički sustav zamišljen kao moderna i vrlo učinkovita zamjena za sadašnji samovozni sustav M109 A6 Paladin. Pogonski je sustav novoga samovoznog topničkog sustava hibridni dizel električni. Riječ je o naprednijoj serijskoj inačici hibridnog pogonskog sustava, od-

nosno dizelski motor služi samo za pogon elektrogeneratora i nema nikakvoga mehaničkog prijenosa snage s motora na gusjenice. Motorom se pokreće generator koji proizvodi električnu energiju što se spremi u baterije ili se isporučuje izravno elektromotorima koji pokreću gusjenice i ostale sustave na vozilu.

NLOS-C je potpuno automatiziran i ima samo dva člana posade. Oni sjede u odjeljku za posadu i daljinski upravljuju svim elementima sustava, a najteži dio posla obavljaju robotizirani sustavi, koji se nikad ne umaraju i ne griješe. Vozilo nosi 30 projektila s odgovarajućim barutnim punjenjima koji su odmah spremni za uporabu. Sustav upravljanja palj bom potpuno je kompjutoriziran i omogućava izvrsnu preciznost.

M. PETROVIĆ

U GLAVNOM je američkom gradu, ispred zgrade Kongresa, prikazan prvi prototip novoga samovoznog topničkog sustava NLOS-C (Non-Line-off-Sight - Cannon), koji se razvija u sklopu programa Future Combat Systems (FCS). Predstavljanje je predvideno, kako je navedeno u priopćenju za medije, za zakonodavce, predstavnike medija, ali i

Prozirni tranzistori

ZNANSTVENICI Istraživačkog laboratorija Američkog ratnog zrakoplovstva (Air Force Research Laboratory) nedavno su javnosti prezentirali svoj novi veliki tehnološki uspjeh. Naime, na području nanotehnologije, koja je proteklih godina jedna od najvećih znanstvenih bojišnica, uspjeli su dizajnirati prozirni film-tranzistor s dosad najboljim performansama. Prozirni tranzistor izrađen je od nanokristalnog materijala (cink-oksida) i, montiran na čistu podlogu poput stakla ili plastične, može funkcionirati potpuno ne-zamjetljivo. Za taj uspjeh zaslужna je Uprava za senzorsku tehnologiju Istraživačkog laboratorija Američkog ratnog zrakoplovstva, uz veliku potporu Ureda za znanstvena istraživanja Američkog ratnog zrakoplovstva.

Kombinirajući visoku kanalnu mobilnost, mehaničku fleksibilnost i visoku optičku prozirnost pri širokom rasponu temperatura, američki znanstvenici vide široku primjeni-

vost nove tehnologije u zrakoplovstvu, posebice na području elektrotehnike. Smatralju je vrlo prikladnom za razvoj nove generacije videopričasnika, te kao nanopremaza (ma-

terijala za oblaganje) raznih tipova vizira i vjetrobrana, za novu generaciju elektroopreme novih višemodnih radarskih blokova; kao dio mikrovalnih i telekomunikacijskih uređaja, te kao podlogu za razne funkcione zaslone operativne na dodir.

Inovativnost tima američkih znanstvenika-zrakoplovaca ogleda se u njihovu pomaku u kontroli vodljivosti i prozirnosti tranzistora (90-95% prozirnost) uz znatno optimiziranje dimenzija i gustoće cink-oksida nanokristalnog materijala, pri čemu prozirni tranzistori zadržavaju svoju funkcionalnost/vodljivost usporedivo s klasičnim tranzistorima. Uz to, američki znanstvenici navode da su dodatni veliki uspjeh njihove nanotehnologije niski proizvodni troškovi takvih prozirnih film-tranzistora, te da je potrebna proizvodna tehnologija porpilično kompatibilna s postojećom proizvodnom tehnologijom plastičnih, odnosno kompozitnih materijala.

I. SKENDEROVIC

Urban Challenge potiče razvoj robota

AMERIČKA agencija za napredna istraživanja DARPA organizirala je treće natjecanje autonomnih robotskih vozila Urban Challenge. Natjecanje je održano u studenom 2007. u bivšoj zračnoj bazi George u Victorvilleu, u Kaliforniji. Prva dva natjecanja pod nazivom Grand Challenge održana su 2004. i 2005., a obuhvatila su vožnju u pustinjskim uvjetima. Iskustva su pokazala da je napredak na području autonomnih mobilnih sustava vrlo brz pa su zaključili da je došao trenutak za znatno složenije testiranje - u uvjetima gradskog prometa.

Problem vožnje u urbanom okružju jest u tome što su oko robotskih vozila ljudi, druga vozila, zgrade, ceste, prometna signalizacija. To sve znatno otežava uvjete vožnje i

povećava stupanj neizvjesnosti i nepredvidivosti. Zato su na području bivše zračne baze George napravljeni poligoni koji kvalitetno simuliraju uobičajene uvjete prometa u naseljenom području.

Iskustva su pokazala da je relativno jednostavno rješiti interakciju između vozila s ljudskom posadom i vožnju po unaprijed određenoj ruti. Pravi je izazov načiniti vozilo koje će moći autonomno djelovati u stvarnim uvjetima gradske prometne "džungle" te se uspješno nositi s neočekivanim situacijama. To je natjecanje pokazalo da su timovi koji su sudje-

lovali u završnom natjecanju ostvarili dobre rezultate, što je potaknulo planere da za iduće slično natjecanje postave još ambicioznije ciljeve. Zasad još nisu specificirani, ali svaki novi ostvaren cilj korak je bliže uporabi robotskih vozila u stvarnom životu.

M. PETROVIĆ

Poletio prvi producijski F-35B Lightning II

U TEKSAŠKOJ zrakoplovnoj bazi Fort Worth, 12. lipnja na svoj prvi probni let poletio je prvi producijski primjerak višenamjenskoga borbenog aviona pete generacije, F-35B Lightning II. Unutar JSF programa borbenog aviona nove generacije razvijene su tri podinačice: F-35A CTOL (Conventional Take Off and Land), F-35 STOVL (Short Take Off and Vertical Landing) i F-35C mornarička inačica.

Prvi producijski primjerak F-35A na svoj prvi probni let poletio je 15. prosinca 2006., te je nakon tog uspjeha lipanjški let F-35B novi veliki moment za razvojno-producijski tim, koji stoji iza JSF projekta i ulaže velike napore kako bi do 2013. u operativnu uporabu počele ulaziti sve tri podinačice.

F-35B je najkompleksnija inačica JSF-a, ponavljajući zbog odlike polijetanja odnosno okomitog slijetanja na kratke i slabo uređene uzlet-

no-sletne staze. Iznimno važan strateški proizvodni partner američkom Lockheed Martinu jest britanska tvrtka BAE Systems, koja ima golemo razvojno i proizvodno iskustvo sa srodnim STOVL tipom borbenih aviona, kao što je to Harrier, te je u tom smislu prvi probni let (i konverzije u letu iz konvencionalnog režima "wing-borne" u STOVL "jet-borne") F-35B obavio BAE Systemsov testni pilot Graham Tomlison.

Jedna od temeljnih odlika aviona F-35B Lightning II (uz izuzetno naprednu i obilnu senzorsku opremu) jest njegova pogonska skupina F135-PW-600 STOVL (dosad je izdržala više od 1900 sati raznih testiranja), koja se uz svoje dvije sestrinske podinačice na F-35A i na F-35C smatra dosad najsnažnijom pogonskom skupinom na svijetu, koja je

ugrađena na jedan od tipova borbenih aviona. Motor F135 je svojevrsna tehnološka evolucija u odnosu na motor F119 koji se ugrađuje na borbeni avion F-22A Raptor, i ima zadržavajućih 18 140 kg potiska. Lipanjškom probnom letu prethodile su uspješne svibanske vožnje aviona po zemlji te testiranje kratkotrajnog vertikalnog polijetanja i slijetanja odnosno konverzije aviona.

I. SKENDEROVIC

Prozirni spremnik L5

AMERIČKA tvrtka Lancer Systems proizvodi prozirni spremnik za streljivo kapaciteta trideset metaka kalibra 5,56x45 mm, namijenjen kao zamjena za standardni aluminjski spremnik USGI, koji se rabi na jurišnim puškama M16 odnosno M4. Glavne značajke novog spremnika za streljivo jesu tijelo od prozirne plastike koja omogućava trenutačnu vizualnu provjeru preostalog streljiva u spremniku, izlazni otvor spremnika kroz koji meci klize u komoru načinjen od kvalitetnog nehrđajućeg čelika, te na dnu spremnika postavljen posebni gu-

meni dio koji, prema tvrdnji proizvođača, pomaže bržem i lakšem vadenu i umetanju spremnika.

Mnogi tradicionalisti smatraju da je plastika nedovoljno čvrsta za primjenu kod oružja. No, praksa i moderni polimeri ih demantiraju. Čvrstoća spremnika L5 zadovoljavajuća je, uz mnoge druge pozitivne elemente karakteristične za polimere. Prvi i najočitiji je prozirnost, odlika koju je kod metalnih spremnika nemoguće postići. Polimeri su imuni na koroziju pa je održavanje znatno lakše. Imuni su i na većinu agresivnih tekućina s kojima bi mogli doći

u dodir. Spremnići za streljivo L5 uspješno su testirani na benzin, naftu, kerozin, strojno ulje, hidrauličko ulje, sredstva za kemijsko čišćenje, antifriz.

Tijekom testiranja spremnići su prošli opsežna ispitivanja na mehaničku i toplinsku izdržljivost. Test izdržljivosti proveden je tako da su spremnići, svaki zasebno, napunjeni (i ispraznjeni) s 30 000 metaka.

M. PETROVIĆ

MTU propulzija za nove turske brodove

TURSKO tajništvo vojne industrije (SSM) potpisalo je ugovor ukupne vrijednosti 60 milijuna eura s njemačkom tvrtkom MTU Friedrichshafen za nabavu 32 brodska motora i cjelokupnog propulzijskog sustava. Njemački proizvođač motora osigurat će po dva 16V 4000 M90 brodska motora za 16 novih patrolnih brodova, koji se grade za potrebe turske obalne straže, s rokom dostave u razdoblju 2010.-2014. Vrlo je vjerojatno da će MTU isto tako isporučiti propulzijski sustav za novu prvu korvetu Heybeliada programa MILGEM (što je turski akronim za nacionalni brod) namijenjen

turskoj ratnoj mornarici. Trenutačno se korveta nalazi u procesu gradnje u istanbulskom vojnom brodogradilištu, a porinuće se očekuje u drugom dijelu ove godine.

Gradnja novih patrolnih brodova za obalnu stražu započela je u brodogradilištu Tuzla, tvrtke Dearsan, u kolovozu 2007. godine, nakon potpisivanja ugovora vrijednog 402 milijuna eura. Najveća snaga više navedenih motora iznosi 2720 kW po jednoj jedinici, što će u sprezi s trupom duljine 56 m i istisnine oko 400 t dati maksimalnu brzinu od 25 čv i krstareću od 14 čv. Prema ugovoru, tvrtka MTU će isporučiti prve

motive tijekom 2009. Osnovno naoružanje patrolnih brodova činiće jedan top OTOMelara kalibra 40 mm, smješten na pramčanoj palubici, te barem jedna strojnica kalibra 12,7 mm. Domaća tvrtka Havelsan zadužena je za integraciju sustava zapovijedanja i nadzora, borbenih sustava za podvodno djelovanje te opreme za izviđanje.

Vodeći brod programa MILGEM dio je inicijalne serije od osam korveta istisnine 2000 t i duljine 99 m.

Propulzijski sustav za prvu korvetu Heybeliada sastojat će se od dva 16-cilindarska dizel-motora serije 595, od kojih je svaki snage 4320 kW, zatim plinske turbine LM2500 tvrtke General Electric snage 23000 kW, CODAG (kombinirani rad dizel-motora i plinske turbine) transmisiye, osovinskih vodova i propelera s promjenjivim usponom krila. Uporabom obaju izvora energije, korvete bi trebale postizati maksimalnu brzinu veću od 29 čv. U skladu s navedenim rokovima, dostava cjelokupnog pogonskog sustava očekuje se sredinom 2008.

M. PTIĆ GRŽELJ

Grčka duguje Njemačkoj za podmornice tipa 214

INDUSTRIJSKI izvori bliski programima nabave četiriju podmornica tipa 214 i modernizacije starijih podmornica grčke ratne mornarice navode da grčko ministarstvo obrane nije podmirilo dug vrijedan najmanje 100 milijuna eura prema potpisom ugovoru s njemačkom brodograđevnom grupacijom Thyssen-Krupp Marine Sysrems (TKMS).

Grčka je u veljači 2000. godine potpisala ugovor o nabavi triju podmornica tipa 214, s opcijom nabave četvrte podmornice koja je primijenjena u svibnju 2002. Prema ugovoru, prva podmornica u klasi Katsonis gradi se u Njemačkoj, dok bi se preostale tri podmornice gradile u grčkom brodogradilištu Hellenic Shipyards Company, koje je u međuvremenu otkupilo matično brodogradilište Howaldtswerke - Deutsche Werft (HDW), a dio je grupacije TKMS. Iako se radi o značajnom troznamenkastom dugovanju od 100 milijuna eura te unatoč raskidu ugovora, nije došlo do prekida rada na podmornicama niti na programu Neptune II, bez obzira na to što

brodogradilišta TKMS-a trpe znatnu financijsku štetu. Polaganje kobilice za prvu podmornicu HS Panikolis svečano je obilježeno u veljači 2001. u HDW-ovom brodogradilištu u Kielu, dok je porinuće održano u travnju 2004., a preostale tri podmornice trebale su biti izgrađene u razdoblju listopad 2002. - prosinac 2008. na grčkim navozima u Skaramangasu.

Dodatni ugovor je potpisana za program nazvan Neptune II, kojim su zapravo obuhvaćeni popravci, nadogradnja i modernizacija postojećih podmornica tip 209 grčke mornarice, a stupio je na snagu krajem svibnja 2002. Očekuje se da će radovi na svakoj pojedinoj podmornici potrajati i do tri godine, a dostava prve modernizirane podmornice predviđena je u drugoj polovici 2008. Radovi na preostalim podmornicama tipa 209 još nisu započeli.

U studenom 2006., Grčka je odbila dostavu podmornice tip 214 HS Panikolis zbog, kako su naveli, tehničkih nedostataka, koji se trebaju ukloniti prije same primopredaje.

Nadalje, u listopadu sljedeće godine, Grčka je podmirila svoja dugovanja u vrijednosti od gotovo 1,5 milijarde eura, što iznosi oko 80% ukupne ugovorne vrijednosti, dok su i dalje trajali pregovori o mogućim rješenjima nedostataka. No, do danas nije nađeno zajedničko stajalište i moguće rješenje. U skladu sa svim ugovornim točkama, podmornica je uspješno prošla primopredajna ispitivanja te je bila spremna za dostavu krajem rujna 2006. Glavni nedostatak zbog kojeg se odbija dostava, a koji grčka strana navodi, odnosi se na njezine performanse na uzburkanom moru.

M. PTIĆ GRŽELJ

Eurofighter Typhoon II prošao nove ispite

DOSAD najvažniji i najambicioziji europski projekt razvoja borbenog aviona nove generacije bilježi nove značajne uspjehe, odnosno položio je nove vrlo važne ispite svoje operativne sposobnosti. U njemačkom ratnom zrakoplovstvu 3. lipnja proglašili su punu 24-satnu QRA (Quick Reaction Alert) spremnost svojih Eurofigterera. Riječ je o

avionima iz lovačkog puka JG 74 (Jagdgeschwader 74 Molders), koji je stacioniran u njemačkom Neuburgu, i koji su tu vrlo važnu dužnost "dežurnog dvojca" preuzeli od aviona F-4F Phantom II, čije je službeno povlačenje iz operativne uporabe započelo 12. lipnja. Inače njemački F-4F Phantom II na službi u JG 74 "Moelders" nalaze se od 1974. godine.

Prvi njemački Eurofigteri sletjeli su u Neuburg 25. srpnja 2006., a od siječnja ove godine preuzeli su zadaću "dežurnog dvojca" odnosno *air policinga*, koja je potom u lipnju i službeno proglašena potpuno usvojenom zadaćom. Dosad su četiri od ukupno pet nacija koje su operateri na tom tipu aviona proglašile da su njihovi avioni preuzeli u cijev-

losti QRA zadaće, odnosno uz Veliku Britaniju, Italiju, Njemačku i Austriju, očekuje se da će im se uskoro pridružiti i Španjolska sa svojim Eurofigterima.

Gotovo istodobno, u Sjedinjenim Američkim Državama Eurofigteri iz sastava RAF-a (Royal Air Force) sudjelovali su na velikoj bilateralnoj zrakoplovnoj vojnoj vježbi "Grenn Flag". Uz Falcone iz sastava USAF-a (United States Air Force), sudjelovali su i Eurofigteri iz XI. eskadrile RAF-a, koji su tijekom vježbe obavili više gađanja ciljeva na zemlji (topovima, te navođenim i nenavоđenim aviobombama), potvrđujući u praksi velike mogućnosti Eurofigtera i za tu vrstu zadaća, a ne samo za borbu za prevlast u zraku.

I. SKENDEROVIC

Znanost kao osnova nacionalne sigurnosti

Moderna prirodna znanost daje odlučujužu prednost državama koje su u stanju najuspješnije razvijati, proizvesti i upotrijebiti nove tehnologije

Ivan GUBERINA

Polažišna teza Francisa Fukuya-
me o tome kako je znanost od-
lučujuća prednost pojedine
države, navedena u njegovoj glas-
vitoj knjizi Kraj povijesti i posljednji
čovjek trebala bi biti temeljem sve-
kolikoga znanstveno-tehnološko-
gospodarskog razvoja, koji povratno
omogućava sigurnost temeljenu na
vojno-gospodarskoj moći. Tako, pri-
mjerice, ratnici Zulu u Africi nao-
ružani kopljima nisu bili ozbiljan
protivnik britanskim vojnicima nao-
ružanim puškama, unatoč iskazanoj
hrabrosti na bojišnici. Upravo zbog
te vojne prednosti europske su sile
u XVIII. i XIX. stoljeću ovladale po-
dručjem koje danas nazivamo zem-
ljama Trećeg svijeta, a širenje zna-

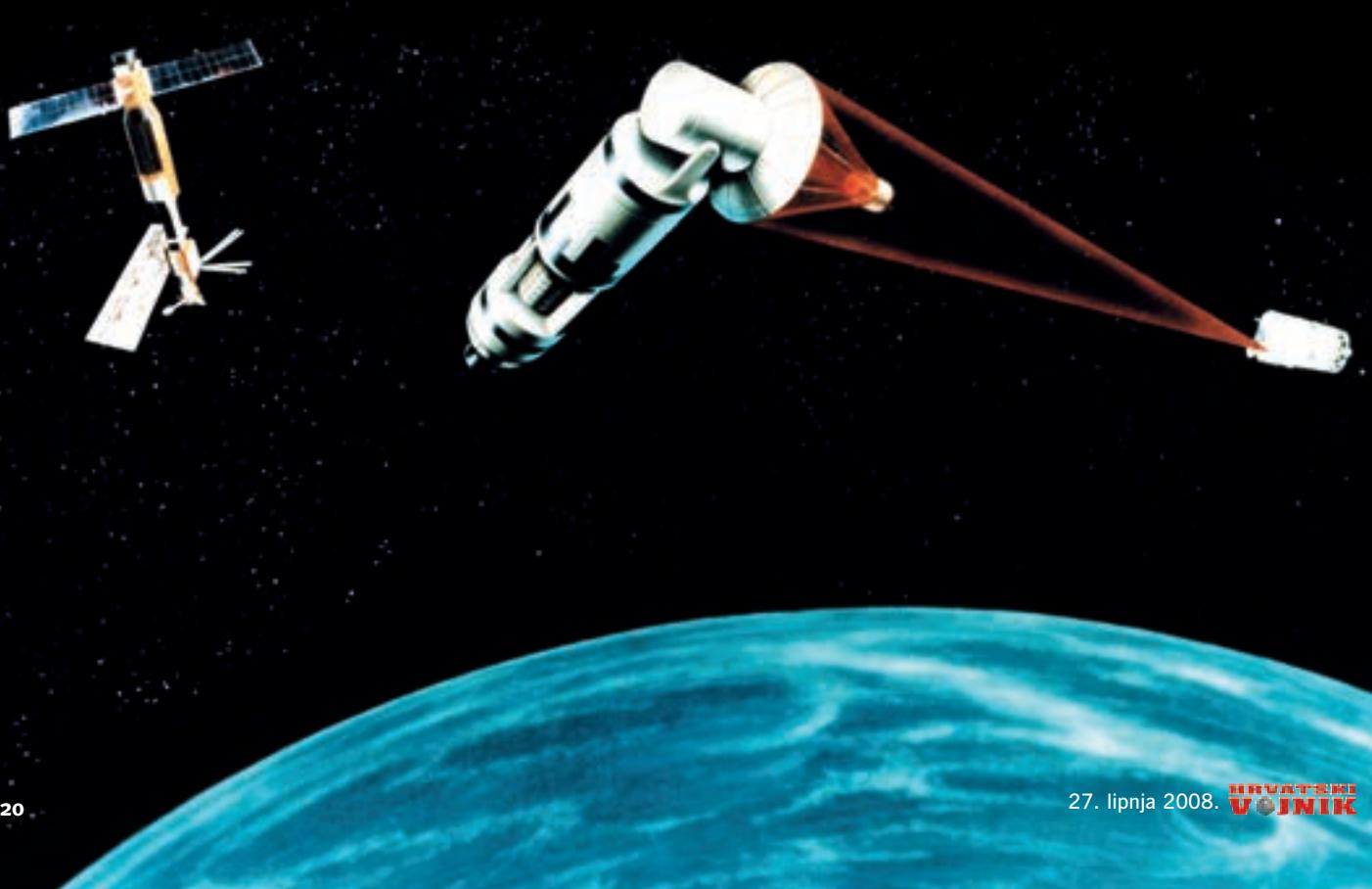
nosti iz Europe poslijе je omogućilo
Trećem svijetu da vrati dio svoje su-
verenosti u XX. stoljeću. Prirodna
znanost i njezina izvedenica tehnolo-
gija tako postaju temeljem opstan-
ka jedne države.

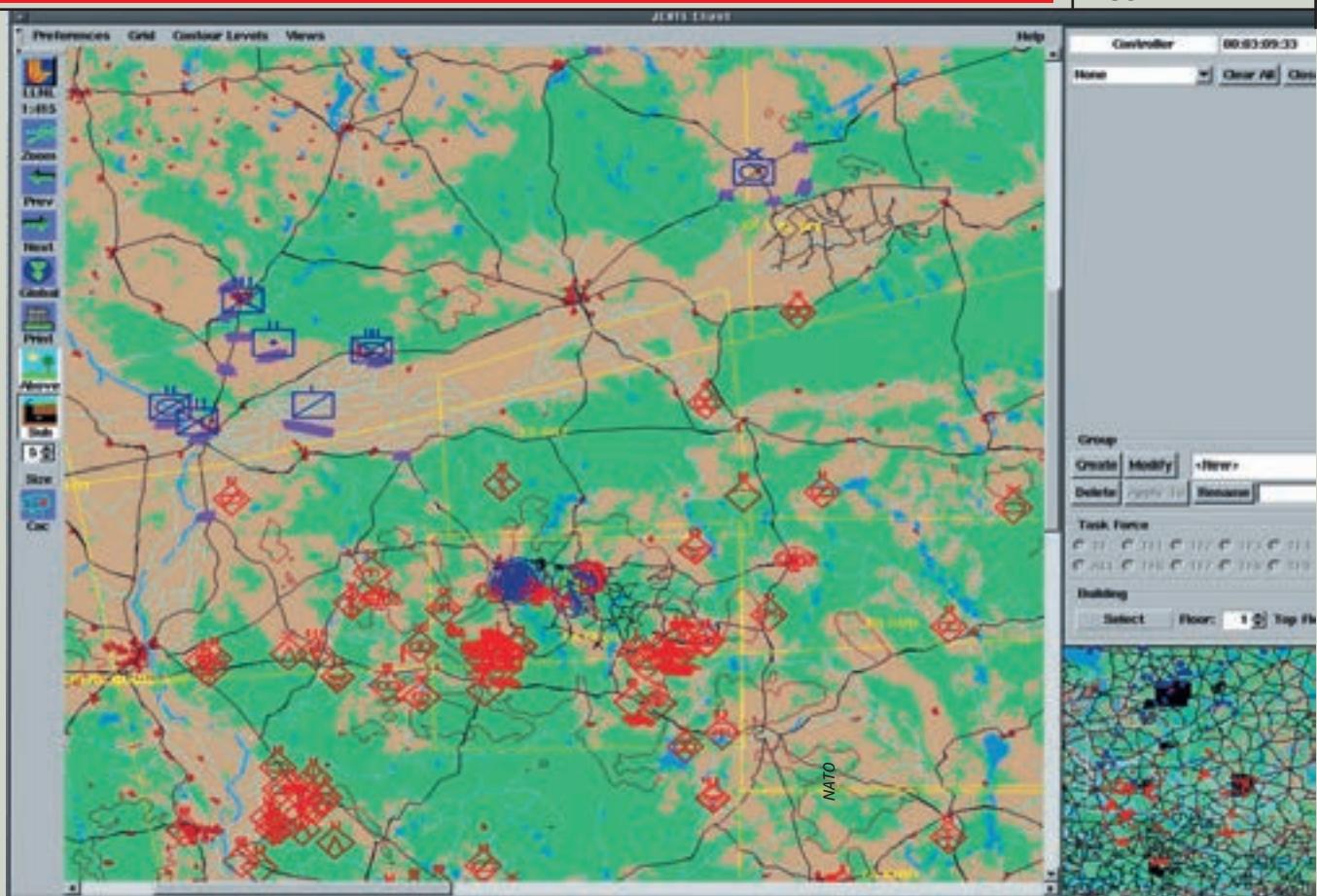
Jedan od važnih čimbenika koji
pridonose racionalizaciji društava
jest mogućnost (često neizbjegiva)
ratnog sukoba. Svaka država koja
želi zadržati svoju autonomiju pri-
siljena je razvijati tehnologiju svo-
jih suparnika i neprijatelja. Štovi-
še, prijetnja ratom prisiljava države
da preoblikuju svoje političke i
društvene sustave kako bi što
efektivnije proizvodili i upotrebljavali
novu tehnologiju. Rat odre-
đuje potrebu za društvenom mo-

dernizacijom i pruža nedvosmislen
test uspješnosti provedene moder-
nizacije.

Na primjer, država mora biti odre-
đene veličine da bi se mogla natje-
cati sa suparnicima, što dovodi do
nacionalnog jedinstva. Kako bi što
uspješnije mobilizirala nacionalne
resurse, stvara se jak središnji apa-
rat koji će prikupiti poreze. Država
mora stvoriti obrazovnu elitu koja
će moći raspolagati novim tehnolo-
gijama, a uvedenjem masovnih voj-
ski siromašno pučanstvo nužno do-
biva pravo glasa kako bi se mogla
provesti opća mobilizacija. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Simulacijski model JCATS

JCATS podupire taktički i strateški operacijski trening, analizu, eksperimentiranje, planiranje zadača i pokušna djelovanja. Omogužuje dinamičko udruživanje i razdvajanje (agregiranje i dezagregiranje) postrojbi tijekom igre, dopuštajuži našu kontrolu veličine broja jedinka s manje igrača

Zdravko JAKOP

JCATS je višestranski interaktivna, višerazinska simulacija borbe, koju rabe vojska i sigurnosne organizacije za vježbe i kao alat za uvježbavanje, analizu i planiranje zadača. Između jedinstvenih mogućnosti JCATS-a izdvaja se vrlo detaljan model malih taktičkih skupina na ruralnome ili urbanome zemljištu i model dnevno-noćnih operacija s umjetnim osvjetljenjem.

JCATS podupire taktički i strateški operacijski trening, analizu, eksperimentiranje, planiranje zadača i pokušna djelovanja. Omogužuje dinamičko udruživanje i razdvajanje (agregiranje i dezagregiranje) postrojbi tijekom igre, do-

puštajući našu kontrolu veličine broja jedinka s manje igrača. To je podatkovni model s vlastitom konfiguracijom podataka, koji omogućuje golema fleksibilna modeliranja situacija i opreme. Njegovo sučelje uključuje sve potrebne editore za konstrukciju ili promjene kompleta podataka.

Ovisno o željama korisnika može omogućiti prikaz postrojbi od pojedinca do združenih sastava korpusne razine.

JCATS je rezultat sjednjenja mogućnosti združenoga borbenoga sustava JCM i združene taktičke simulacije JTS. Oba je modela razvio i podupro Lawrence Livermore National Laboratory's (LLNL) i Com-

bat Simulation Laboratory (CSL). CSL je razvijao borbene modele za Department of Energy (DoE) i Department of Defence (DoD) od godine 1974. Zagovornik modela i organizacije kontrole konfiguracije za JCATS jest Joint WarFighting Center (JWFC). JCATS inačica 1.0.0. ostvarena je u listopadu, a 1.2.0. u prosincu 1998. godine.

Trenutačnu nadogradnju 98-ice rabi više od 160 korisnika diljem svijeta te mnoga Vladina tijela Sjedinjenih Američkih Država od ministarstva obrane do postrojbi i ureda. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Juan Carlos I. - španjolski nosač za strateške projekcije pomorske moći

Nakon Francuske, Veleike Britanije, Italije, Japana, Republike Koreje i NR Kine, ni Španjolska nije odoljela izazovu ravnih paluba. Početkom ožujka ove godine, Armada Española postala je možnja za jedno visokovrijedno višenamjensko plovilo strateškog značenja

Igor SPICIJARIĆ

Odmah u početku razvoja ovog projekta, u rujnu 2003. godine, španjolska je vlada ovlastila ministarstvo obrane da počne izradu projektnih zahtjeva za novo plovilo koje će moći projicirati španjolske strateške interese i moglo se nazreti da će taj projekt biti "klasa sama za sebe". Projekt je službeno dobio naziv BPE - Buque de Proyección Estratégica, odnosno brod za stratešku projekciju. Nakon definiranja taktičkih i tehničkih specifikacija za novu klasu španjolskog višenamjenskog broda, izgradnja je povjerena domaćem brodograđevnom koncernu

Navantia. Kobilica broda položena je tijekom svibnja 2005. godine u brodogradilištu Ferrol na sjeverozapadu Španjolske. Nakon 34 mjeseca izgradnje, 10. ožujka 2008. godine brod je svečano porinut u more pod označkom L61 i kršten imenom aktualnog španjolskog kralja Juana Carlosa I. Brodu je kumovala kraljeva supruga, kraljica Sofia.

Budući da je projektiran poslije francuske klase Mistral, talijanskog Cavoura, južnokorejskog Dokdoa, britanskog Oceana, japanskog Osumija i kineskog 071, španjolski konstruktori i stratezi su imali dovoljno vremena za iscrpne analize svih vrlina i mana njihovih konstrukcija. Osnovna dilema španjolskog vojno-političkog vrha bila je taktička opcija namjene broda za koju se trebalo odlučiti. Prva inačica o kojoj se razmišljalo bila je opcija čistog malog nosača letjelica, koji bi bio pandan njihovu već pomalo ostarjelom nosa-

ču R11 Príncipe de Asturias. No, takva opcija ne bi potpuno mogla zadovoljiti sve taktičke i strateške zahtjeve koji se već sada, a posebice u nadolazećim vremenima, postavljaju pred španjolsku ratnu mornaricu. Upravo zbog tih razloga odlučeno je da se sagradi višenamjenski desantni brod, koji će svojim tehničkim svojstvima moći zadovoljiti sljedeće zahtjeve:

- ukraj aj adekvatnog broja STOVL/VTOL borbenih zrakoplova namijenjenih za zračnu potporu kopnenih i desantnih snaga te zračnu zaštitu vlastite flote;

- smještaj dovoljnog broja srednjih i teških helikoptera sposobnih za brzi transfer desantnih snaga i potrebnog tereta na relaciji brod-kopno i natrag;

- primjeren prostor za smještaj i dulji boravak značajnog kontingenata mornaričkog pješaštva, specijalnih postrojbi odnosno združenih zapovjedništava;

- dovoljno velik garažno-teretni prostor na obje ukrajajne palube, koji će omogućiti smještaj velikog broja oklopnih vozila (uključujući i teške tenkove), kamiona, manjih terenskih i specijalnih vozila. Krmeni dio garažnog prostora rezerviran je za smještaj brzih desantno jurišnih plovila;

- veliki bolnički kapaciteti za slučaj zbrinjavanja nastradalih u borbenim djelovanjima, prirodnim nesrećama ili tehničko-tehnološkim incidentima. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Laki tenk Renault R 35

Ni R 35 nije bio bitan korak naprijed u odnosu na FT 17. Problem nije bio u nemogužnosti francuske industrije da napravi suvremeni tenk, vež u tome što je francuska vojska do početka II. svjetskog rata inzistirala na premašenoj koncepciji borbenog tenka sa samo dva člana posade

Siniša RADAKOVIĆ

Dugoročni razvojni plan francuske vojske iz 1926. godine predviđao je masovnu proizvodnju jeftinog lakog tenka kao zamjenu za slavni FT 17. Prvi pokušaj bio je razvoj tenka Char D1 (vidi Hrvatski vojnik broj 184), koji nije bio lagan, a posebno ne jeftin, te nije bio pogodan za masovnu proizvodnju. Na kraju je Char D1 označen kao srednji tenk. Nakon velikih vježbi održanih 1932. i 1933. francuska je vojska zaključila da treba novi laki tenk. Prvi je prijedlog došao iz tvrtke Hotchkiss, koja je ponudila svoj model H 35. Iako je H 35 zadovoljavao potrebe francuske vojske, iz čisto političkih razloga u kolovozu 1933. tamošnje je ministarstvo obrane objavilo Plan 1933, kojim je francuska industrija pozvana predočiti svoje prijedloge. Svoje je prijedloge poslalo čak 14 tvrtki, a pet ih je ušlo u uži izbor: Hotchkiss, Compagnie

Général de Construction des Locomotives, APX, FCM i, naravno, Renault. Svih pet tvrtki dobilo je ugovor za izradu jednog prototipa.

Puni naziv Renaultova tenka bio je Char léger Modèle 1935 R, ali, ostao je upamćen po jednostavnijoj oznaci R 35. Tvrтka Hotchkiss je ovu priliku pokušala iskoristiti da se nametne kao najvažniji francuski proizvođač tenkova i s trona istisne Renault. Tako se od samog početka rasplamsao manje-više otvoren sukob između te dvije tvrtke, u kojem su se obje strane služile svim dostupnim sredstvima, ponavljajući političkim lobiranjem. Tadašnji vlasnik i glavni direktor Renaulta, Louis Renault, odlučio je da upravo oni moraju prvi isporučiti svoj prototip i tako steći barem minimalnu prednost. To je, naravno, tajio od konkurenциje, ali i od francuskog ministarstva obrane, pa se zbog toga 21. lipnja

1934. našao u nezgodnoj situaciji. Naime, tog je dana francusko ministarstvo obrane nadopunilo specifikaciju za novi laki tenk, tražeći, između ostalog, da se debljina oklopa poveća s prvobitnih 30 na minimalno 40 mm. Renault je već dovršio izradu tijela, pa je ili mogao krenuti ispočetka ili od ministarstva zahtijevati da prihvati njegov prototip s tanjim oklopom. Politički utjecaj Louisa Renaulta bio je dovoljno velik da isposluje drugo rješenje. Zbog toga je Renault mogao isporučiti svoj prototip već 20. prosinca 1934. Kako nije potpuno odgovarao specifikaciji, označili su ga kao Renault ZM. Renault je prototip s traženom debljinom oklopa i standardnom APX kupolom isporučio tek u proljeće iduće godine. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Politički atentati (XIII)

Olof Palme (1986.)

Švedski premijer Olof Palme ubijen je u veljači 1986. dok je sa suprugom šetao stockholmskim ulicama. Iako se špekuliralo o više naručitelja, za atentat je optužen jedan švedski kriminalac. No, točne okolnosti i motivi ubojstva nikad nisu do kraja razjašnjeni. Ubojstvo je bilo šok za mirnu Švedsku i cijelu Skandinaviju

Hrvoje BARBERIĆ

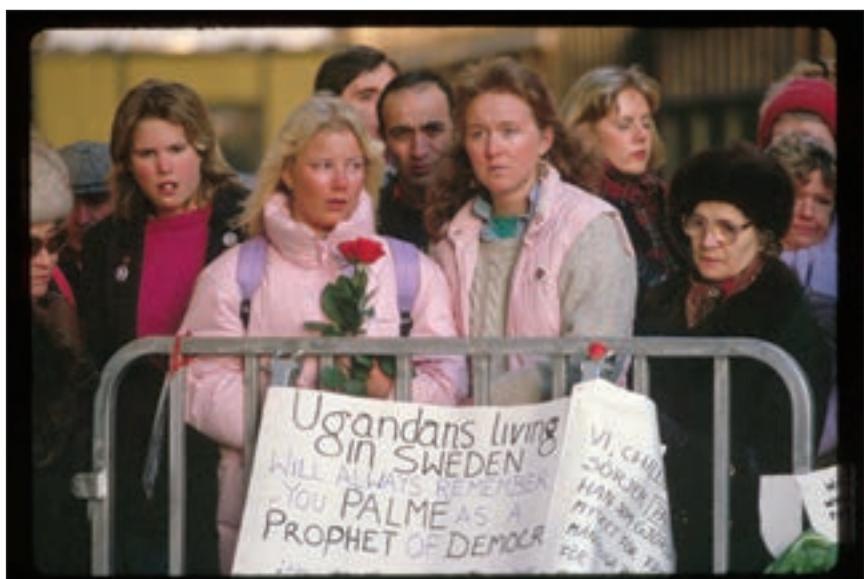
■ Olof Palme bio je švedski premijer u dva navrata

Sven Olof Joachim Palme rođen je 1927. godine u glavnom gradu Švedske, Stockholm. Odrastao je u situiranoj obitelji višeg srednjeg sloja, a od mладости se politički izjašnjavao kao socijaldemokrat. Njegovi ljevičarski stavovi bili su formirani prije svega zahvaljujući putovanjima u afričke i azijske zemlje te u SAD, gdje je svjedočio rasnoj segregaciji. Kasnih četrdesetih imao je priliku studirati na sveučilištu Ohio u Sjedinjenim Državama, a nakon povratka u Švedsku upisao je pravni fakultet. Godine 1952. pristupio je švedskoj Socijaldemokratskoj stranci te 1958. postao zastupnik u parlamentu, a kad je premijer Erlander odstupio s vlasti u listopadu 1969. Palme je izabran za premijera.

Dužnost premijera Švedske obnašao je u dva navrata - prvi put od

listopada 1969. do listopada 1976. i drugi put od listopada 1982. do smrti, u veljači 1986. godine. Šved-

sko društvo je za vrijeme dva Palmeova mandata na čelu vlade doživjelo preobrazbu u socijalnu državu. Palmea su politički protivnici često optuživali za prosovjetske političke stavove i za zanemarivanje švedskih strateških interesa, no nedugo prije smrti Palme je dogovorio diplomatski posjet Moskvi na kojem je trebao raspraviti problem upada sovjetskih podmornica u švedske teritorijalne vode. Njegovi blagonakloni stavovi prema zemljama Trećeg svijeta, protivljenje apartheidu, Vijetnamskom ratu i utrci o naoružanju te pokušaj posredovanja u Iransko-iračkom ratu nisu uvijek nailazili na plodno tlo među vođama ostalih zapadnih zemalja. Osamdesetih godina je zapadnu Europu i SAD ponovno zaplijusnuo val konzervativizma i vlada koje je formirala desnica, te je i u tom pogledu socijaldemokrat Pal-

■ Palmeovo ubojstvo uzdrmalo je Švedsku i cijelu Skandinaviju

■ Mjesto atentata - nedaleko od kina u kojem su neposredno prije ubojstva bili supružnici Palme

me odudarao od političkog "pejzaža".

Palme je bio sklon neformalnom odijevanju i ponašanju, i nije se običao koristiti uslugama tjelohranitelja. Iako je na raspolaganju imao dva čuvara, često je bez osobne zaštite šetao stockholmskim ulicama, dok je na godišnje odmore redovito odlazio bez zaštite profesionalaca.

Nerazjašnjeni motivi ubojstva

Palmeov najvjerojatniji ubojica je 42-godišnji Christer Pettersson, sitni kriminalac i društveni otpadnik. Pettersson je rođen 1947. godine u predgrađu Stockholma. Školovao se za glumca, no studij prekida zbog ovisnosti o drogama i alkoholizma. Godine 1970. na stockholmskoj je ulici bez osobitog povoda bajunetom ubio čovjeka, za što je odslužio zatvorsku kaznu. Švedskog premijera Olofa Palmea ubio je 28. veljače 1986. dok je ovaj sa suprugom šetao stockholmskim ulicama. Toga dana, oko pola sata prije ponoći, Palme je sa suprugom Lisbeth izšao iz kina, kada ga je iz neposredne blizine ustrijelio tada nepoznati muškarac, a njegova je supruga ranjena. Palme je pogoden s dva metka u trbu, a Lisbeth Palme ranjena je u leđa. Slučajni prolaznici pokušali su pomoći ranjenom premijeru, a s obližnjeg stajališta taksija obaviještena je policija i hitna pomoć. Iako je Palme

brzo prevezen u obližnju bolnicu, umro je nedugo po dolasku.

Za Palmeovo ubojstvo isprva su bile osumnjičene različite skupine i organizacije, koje su sezale od švedske ekstremne desnice i južnoafričke obavještajne službe, preko njemačke ljevičarske terorističke skupine Baader-Meinhof, pa do ogranka Kurdske radničke stranke u Švedskoj, zbog čega je 2001. godine istražni tim posjetio i lidera PKK-a Ocalana u turskom zatvoru. Prema nekim špekulacijama, za ubojstvo je bila odgovorna američka obavještajna agencija CIA zbog Palmeova protivljenja razmještaju nuklearnog oružja u Skandinaviji, te se čak i švedski film "Posljednji kontakt", snimljen 1998. godine, temelji na toj prepostavci.

Gotovo tri godine nakon ubojstva uhapšen je Pettersson, kojega je na policijskom prepoznavanju identificirala Palmeova supruga. No, istraža nikada nije pronašla izravni motiv koji bi naveo Petterssona na ubojstvo, niti je bilo pronađeno oružje kojim je atentat izvršen. Christer Pettersson je 1989. godine za Palmeovo ubojstvo osuđen na doživotni zatvor, ali je već sljedeće godine, nakon uložene žalbe, pušten na slobodu zbog nedostatnih dokaza. Poslije je od švedske države čak dobio pedesetak tisuća dolara kompenzacije za vrijeme provedeno

u zatvoru. Paradoksalno, s vremenom je u švedskim supkulturnim krugovima dobio status heroja i buntovnika protiv države.

Šok za Skandinaviju

Olof Palme je ubijen u 59. godini, na vrhuncu političke karijere. Njegovo ubojstvo bilo je šok za mirnu Švedsku, koja se uvijek portretirala kao zemlja u kojoj državnici imaju tretman običnog građanina. Na čelu Socijaldemokratske stranke Palmea je zamijenio Ingvar Carlsson. Atentator Pettersson umro je u rujnu 2004. od teških ozljeda glave, za što se špekuliralo da je odgovorna švedska policija. U osobnim pismima te u izjavi danoj jednom novina-

■ Prepostavlja se da je Palmeov atentator bio Christer Pettersson

ru, Pettersson je nedugo prije smrti priznao ubojstvo, no unatoč tome istraža Palmeova atentata do danas nije zatvorena. Novi moment u istraži pojavio se 2006. godine, kada je policija u jezeru u središnjoj Švedskoj pronašla revolver Smith and Wesson, koji je vjerojatno korišten za ubojstvo.

Palmeovo ubojstvo, nažalost, nije bio posljednji ulični atentat na političara u mirnoj Skandinaviji. Prema sličnom je scenariju 2003. godine, u trgovackom centru, ubijena švedska ministrica vanjskih poslova, Anna Lindh, koju je ubio duševno poremećeni mladić podrijetlom iz Srbije. ■

Dragutin Hirc: *Stari Zagreb*, Matica hrvatska, Zagreb, 2008.

Rukopis Dragutina Hirca, botaničara i književnika, pohranjen u Državnom arhivu u Zagrebu, poznat je povjesničari-ma i istraživačima Zagreba, kao i njegov nastanak te dugogodišnji bezuspješni autorovi napor da ga objavi. Zalaganjem priredivača, Mate Grabara, konačno je i pripremljen za tisk.

Djelo se sastoji od niza, uglavnom kratkih, zaokruženih cjelina različitih žanrovske karakteristika: feljtona, memoarskih zapisa, citata i komentara tekstova poznatih historiografa. Namjera mu je kronički predstaviti povijest najstarijih zagrebačkih naselja, ali i zabilježiti osobnu memoriju iz razdoblja zagrebačke povijesti u XIX. stoljeću, što pridonosi originalnosti i posebnoj vrijednosti ovoga djela. Rođen 1853. godine, Hirc je sam bio sudionikom i svjedokom bezbrojnih događaja u razdoblju modernizacije, kad Zagreb iz malog, uspavanog grada na periferiji Habsburške Monarhije prerasta u moderan grad i samosvesnu nacionalnu metropolu naroda bez države. Njegova sjećanja ne evociraju samo golemu urbanu transformaciju koju Zagreb doživljava u pedesetak godina, nego i socijalnu klimu te urbani mentalitet u kojemu vjernost tradiciji ima važnu ulogu. Opisujući ambijente, društvena i kulturna poprišta, život i običaje ljudi te poznate ličnosti, autor iznosi slojevit i živu sliku staroga Zagreba. Po tome njegovo djelo ima izuzetnu kulturno-povijesnu vrijednost i pripada rijetkim djelima koja detaljno bilježe kulturu svakodnevice, "malu povijest" grada, utvrđenu tek u krhkoi usmeno predaji.

Djelo je objavljeno u dva sveska. U prvome su tiskani tekstovi o Gradecu odnosno Griču, a u drugome o Kaptolu i Donjem gradu, kao i članak Dragice Jerand objavljen 1944. u *Hrvatskom narodu*, koji jedini i na jednom mjestu donosi sve relevantne podatke o Hirčevu životu i djelu.

Mirela MENGES

FILMOTeka

Nije kraj

- hrvatsko-srpska drama
- trajanje: 112 minuta
- redatelj: Vinko Brešan
- produkcija: Interfilm, HRT, Vans-Beograd
- glume: Ivan Herceg (Martin), Nada Šargin (Desa), Predrag Vušović (Đuro)

Približila nam se još jedna smotra hrvatskog igranog filma u Puli. Ove godine na veliko platno vraća nam se sedam, odreda poznatih i priznatih hrvatskih redatelja. Većina filmova će se premijerno prikazati u Puli. Prvi, Brešanov *Nije kraj*, vjerojatno zbog svog koproducijskog statusa, krenuo je po festivalima i kinima nešto ranije. U priči o hrvatskom snajperistu, koji se na prvoj crti preko ciljnika zaljubi u Srpkinju iz Obrovca, Brešan, poznat po komedijama (*Kako je počeo rat na mom otoku i Maršal*) te proturatnoj drami *Svjedoci*, prvi se put okušao u filmu u kojem će biti ravnopravno zastupljeni drama i humor. Glavni par Martin i Desa jesu besprijeckorni, pa mi je žao što cijeli film nije snimljen u jednoj sobi samo s njih dvoje. Neke kritike dočekale su film na nož zato što je hrvatske veterane prikazao kao kriminalce. No, što se mene tiče, problem je u dramaturgiji. Skokovima kroz prostor i vrijeme Brešan je želio dobiti na ritmu, ali nije pazio na dramaturško opravdanje likova. Tako je srpski svodnički milje, preko kojega započinje priča, u trenu nestao, a lokalna obrovačka ekipa, što dane provodi u kafiću, nije nam propisno ni predstavljena. Stereotipni prikaz bivših Martinovih suboraca najslabiji je segment filma uopće. Film s takvim crno-bijelim viđenjem dobra i zla uistinu ne pripada u XXI. stoljeće. Brešan je ovim filmom definitivno podbacio i mislim da će očekivana nagrada publike u Puli ovaj put izostati. Što nam ostala šestorica redatelja imaju ponuditi, znat ćemo za manje od mjesec dana.

Leon RIZMAUL

Evandeoski radikalizam

Početak ljeta, o blagdanima sv. Ivana Krstitelja te sv. Petra i Pavla, u Crkvi je redovito označen podjelom reda đakonata i redenjem novih svećenika. Naša je Crkva nekoć obilovala svećeničkim kandidatima, bilo ih je "za izvoz", a danas je broj redenika za neke biskupije ili redovničke provincije manji od broja prstiju jedne ruke. Razlozi za taj trend, u kojemu nismo iznimka - premda se tješimo da u usporedbi s drugima još uvijek dobro stojimo - doista su višestruki. No, sjetimo li se samo kako je svećenički poziv u javnosti medijski oglašen nekim aferama, valja se diviti činjenici da pravi vjernici silno poštuju svoje duhovne pastire. Oni znaju kako je svećenička služba, unatoč teškoćama, kušnjama, razočaranjima pa i patnjama, i u izvanrednim i u redovitim okolnostima puna oduševljenja, radosti, utjehe i zadovoljstva. Kardinal Bozanić upozorio je buduće svećenike da mogu doživjeti trenutke nerazumijevanja i odbacivanja, ili osjetiti kako prolaze kroz opasnu vatu kušnja da klonu duhom pred evandeoskom radikalnošću, ili da oslabi njihova vjernost prema prihvaćenim svetim obvezama svećeničkoga poziva. Jer upravo je evandeoska radikalnost temeljna oznaka onih koji slijede Krista. Radikalizam koji Isus traži (v. Mt 10,37-42) namijenjen je svim kršćanima, ali se u prvom redu odnosi na svećenike. Zato, po tome kriteriju, oni pastori koji, želeći ugoditi narodu, izbjegavaju nošenje križa i gorov o njemu, nisu vjerni. Stoga je danas, kad se na svim razinama života - i u politici i u etici - naglašava potreba kompromisa, upravo svećnik pozvan na potrebu povratka izvornom idealu. Onakvom kakav su živjeli i životom potvrdili spomenuti sveci. Ivan Krstitelj je zahtjevnim riječima navještao obraćenje. Kao istinski prorok svjedočio je istinu bez kompromisa. Korio je prijestupe protiv Božjih zapovijedi, pa i kad su njihovi počinitelji bili moćnici. Osudu preljuba kralja Heroda i Herodijade platio je životom. Apostolski prvaci Petar i Pavao dali su najviše svjedočanstvo svojom krvlju pod carem Neronom. Klement Rimski (papa posljednjih godina prvog stoljeća) zapisao je o sv. Pavlu (a to se odnosi i na pravgoga papu): "Nakon što je propovijedao pravednost cijelome svijetu, i nakon što je stigao do krajnjih granica Zapada, podnio je mučeništvo pred vlastodršcima; tako je otišao s ovoga svijeta i stigao na sveto mjesto, postavši time najveći uzor ustrajnosti." Dakle, ustrajnost u radikalizmu, kao znak vremena koje se klanja relativizmu, danas na početku XXI. stoljeća Kristovim je učenicima najpotrebnija za svjedočenje poslanja da budu evandeosko svjetlo i sol. Jer nakon što je XX. stoljeće "osvojilo titulu" vremena u kojem su kršćani bili najviše progonjeni, prema svim statistikama XXI. stoljeće kao da želi oboriti taj rekord. A to je vjernicima snažan poticaj da razmisle što znači biti kršćanin. To je i poticaj na ispit savjeti svima, poglavito pastirima, čiji je poziv vodstvo i u evandeoskom radikalizmu!

Andelko KAĆUNKO

WAFFENTECHNIK
BORKOTT & EICKHORN

BORBENI NOŽEVÍ

SOLINGEN | NJEMACKA

B2K
BAYONET

0090-1000-12-01

ABCK
AIR BORNE COMBAT KNIFE

MB 21
BAYONET

KM2K
COMBAT KNIFE

0090-1000-12-01

